

RJGE

ISSN : 2730-4132(Online)

วารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด

MBU Roi Et Journal of Global Education Review

ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2565)

Vol.2 No.2 (May - August 2022)

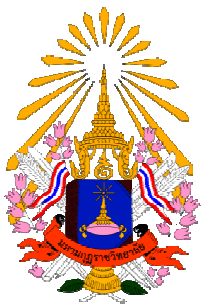
MBU 101

มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด

MBU REC

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus

วารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด

MBU Roi Et Journal of Global Education Review

ISSN : 2730-4132 (Online)

ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2565)

Vol. 2 No. 2 (May – August 2022)

เจ้าของวารสาร

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ และรวมถึงสหวิทยาการเชิงประยุกต์ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างนักวิชาการของสถาบันการศึกษากับนักวิชาการของสถาบันและหน่วยงานอื่นๆ ให้มีความหลากหลายของบทความ เป็นการพัฒนาคุณภาพทางความคิดสู่สากล
3. เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมและนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ที่ปรึกษา

พระพรหมวชิรโสภณ

พระราชพัชรญาณมุนี

พระราชปริยัติวิมล, ดร.

พระเทพวัชรเมธี, ผศ.ดร.

พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ผศ.ดร.

ปฐมาจารย์ผู้ก่อตั้ง มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ที่ปรึกษาอุปถัมภ์ มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ที่ปรึกษารองอธิการบดี มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด

อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รองอธิการบดี วิทยาเขตร้อยเอ็ด

บรรณาธิการ

ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร.บรรจง ลาวะลี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

กองบรรณาธิการ

พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์, ผศ.ดร.

ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประจิดร มหาทิง

รองศาสตราจารย์ ดร.สำเร็จ ยุธชัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลาด จันทสมบัติ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตราภรณ์ วงศ์คำจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ฝ่ายจัดทำ

ดร.บรรจง ลาวะลี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ดร.สงวน หล้าโพนทัน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

กำหนดเผยแพร่

ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน

ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม

ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม

สถานที่ติดต่อ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลียงเมือง ตำบลดงลาน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000

โทร 0-4351-8364 และ 0-4351-6076 โทรสาร 0-4351-4618

E-mail: JournalMBU101@gmail.com

<http://ojs.mbu.ac.th/index.php/RJGE>

บทความทั่วไป บทความวิชาการ บทความวิจัย ที่ปรากฏในวารสารนี้ เป็นความรับผิดชอบของผู้เรียบเรียง กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย การนำบทความในวารสารนี้ไปเผยแพร่ สามารถดาวน์โหลดได้ที่ <http://ojs.mbu.ac.th/index.php/RJGE>

บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารกำหนด บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

บทบรรณาธิการ

วารสารการบริหารการศึกษา มจร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2565) จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัย ด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์และรวมถึงสหวิทยาการเชิงประยุกต์ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างนักวิชาการของสถาบันการศึกษากับนักวิชาการของสถาบันและหน่วยงานอื่นๆ ให้มีความหลากหลายของบทความ เป็นการพัฒนาคุณภาพทางความคิดสู่สากล และเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมและนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป วารสารมีการเตรียมการเข้าสู่การพิจารณาประเมินคุณภาพวารสาร (TCI) ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานที่กำหนดในระบบฐานข้อมูล เช่น การควบคุมคุณภาพบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง รวมถึงพัฒนาให้มีการส่งบทความแบบออนไลน์หรือระบบ Online journal System (OJS)

วารสารการบริหารการศึกษา มจร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2565) ประกอบด้วยบทความวิจัย จำนวน 3 บทความ ได้แก่ 1)รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 2)Social Media Administration Behavior of the Faculty of Education Influencing the Decision to Participate in Activities of the Faculty of Education Bangkok Thonburi University 3)การประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 บทความวิชาการ จำนวน 2 บทความ ได้แก่ 1)บทบาทของสตรีในทางการเมืองการปกครอง 2)ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคใหม่

กองบรรณาธิการ ได้ดำเนินการตามกระบวนการตามแนวทางการเผยแพร่บทความและในโอกาสการจัดทำระบบวารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด จะเป็นระบบที่ทันสมัยและต่อเนื่องเป็นไปตามเกณฑ์และมาตรฐานสากล ทั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer review) ที่มีส่วนในการควบคุมคุณภาพของวารสารให้ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด หวังว่าในอนาคตวารสารจะเป็นที่ยอมรับในระดับมาตรฐานสากลต่อไป

ดร.วิมลพร สุวรรณแสนทวี
บรรณาธิการ

สารบัญ

หน้า

บทความวิจัย

รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 (MODEL FOR ENHANCING MORAL VIRTUES BASED ON SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY OF STUDENTS AT BAN NONG PLING SCHOOL, THE OFFICE OF MAHASARAKHAM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1) ฐิตาภรณ์ ปะนะสุณา.....	1
SOCIAL MEDIA ADMINISTRATION BEHAVIOR OF THE FACULTY OF EDUCATION INFLUENCING THE DECISION TO PARTICIPATE IN ACTIVITIES OF THE FACULTY OF EDUCATION BANGKOK THONBURI UNIVERSITY Ntapat Worapongpat.....	14
การประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 (THE EVALUATION OF THE PROJECT STRENGTHEN VOLUNTEER TO DEVELOP STUDENTS' SOCIAL SKILLS OF BANMUANGKAE SCHOOL UNDER THE OFFICE OF BURIRAM PRIMARY EDUCATION AREA 4) พรธิตา ชนะเทพ, ภาณุวิชญ์ ทาวงษ์ยศ และสายฟ้า ทาสีสุข.....	21
บทความวิชาการ	
บทบาทของสตรีในทางการเมืองการปกครอง (THE ROLE OF WOMEN IN POLITICS AND GOVERNMENT) พรพิมล โพธิ์ชัยหล้า.....	32
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคใหม่ (TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP THE NEW ERA) พระครูวินัยธรสุวรรณ สุวรรณโณ(เรืองเดช).....	42
คำแนะนำสำหรับผู้เขียน หลักเกณฑ์และรูปแบบการเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร จริยธรรมการตีพิมพ์บทความในวารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด	53
	61

รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน
โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 1*

MODEL FOR ENHANCING MORAL VIRTUES BASED ON SUFFICIENCY ECONOMY
PHILOSOPHY OF STUDENTS AT BAN NONG PLING SCHOOL, THE OFFICE OF
MAHASARAKHAM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

ฐิตาภรณ์ ปะนะสุนา¹

Thitaporn Panasuna¹

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1¹

Maharakham Primary Educational Service Area Office 1¹

Email : tpanasuna@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการ
คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง 2) เพื่อศึกษา
องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้าน
หนองปลิง 3) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน
โรงเรียนบ้านหนองปลิง 4) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองปลิง 5) เพื่อศึกษาผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน
43 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 49 คน เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประเมินรูปแบบ และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันนักเรียนมีพฤติกรรมคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงตามความคิดเห็นของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับน้อย

* Received: May 11, 2021; Revised: July 2, 2021; Accepted: July 2, 2021

สภาพปัญหาการเสริมสร้างคุณธรรมของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการเสริมสร้างคุณธรรมตามหลักตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับที่มากที่สุด 2. ผลการศึกษาศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ องค์ประกอบย่อย 15 องค์ประกอบ และตัวชี้วัด 64 ตัวบ่งชี้ 3. รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1)หลักการ 2)วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3)เนื้อหาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4)กิจกรรม 5)สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ 6)การวัดและประเมินผล 4. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองปลิง นักเรียนมีคะแนนในการปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน 5. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง ก่อนการใช้รูปแบบนักเรียนมีคะแนนระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปรวมทุกด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง หลังการทดลองใช้รูปแบบ และหลังทดลอง 1 เดือน นักเรียนมีคะแนนระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสรุปรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนาคุณธรรม; ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง; นักเรียน

ABSTRACT

The objectives of the research article were 1) to study the current condition, problems and needs necessary for students' morality according to the sufficiency economy philosophy at Ban Nong Pling School, 2) to study the components and indicators of morality according to the sufficiency economy philosophy of students at Ban Nong Pling School, 3) to create a model of moral development according to the sufficiency economy philosophy of the students at Ban Nong Pling School, 4) to study the results of using the model of moral development according to the sufficiency economy philosophy of the students of the school at Ban Nong Pling, 5) to study the results of the evaluation of the moral development model according to the sufficiency economy philosophy of students at Ban Nong Pling School, The Office of Mahasarakham Primary Educational The target groups used in this research consisted of the first phase, 43 parents of students, 1st school administrator, 5 teachers, total of 49

people. The research tools were questionnaires, model assessment forms and assessment form. The statistics used in the data analysis were mean and standard deviation.

The results showed that: 1. At present, students have moral behavior according to the philosophy of sufficiency economy according to the opinions of parents moderate according to the teacher's opinion at a low level. The problem of moral enhancement of teachers was found to be at the highest level and the need to enhance morality according to the philosophy of sufficiency economy at the highest level. 2. The results of this study were to study the components and indicators of morality according to the philosophy of the sufficiency economy of students at Ban Nong Pling School, it consists of 4 main components, 15 minor components, and 64 indicators. 3. The model of moral development according to the sufficiency economy philosophy of students at Ban Nong Pling School, there are 6 components as follows: 1) principle, 2) objectives of the model, 3) moral content according to the sufficiency economy philosophy, 4) activities, 5) media, equipment and learning resources, and 6) measurement and evaluation. 4. The results of using the model of moral development according to the sufficiency economy philosophy of the students at Ban Nong Pling School, it was found that the students' scores in the activities were at a very good level in all aspects. 5. The results of the evaluation of the moral development model according to the philosophy of sufficiency economy of students at Ban Nong Pling School., it found that before applying the pattern, the students had scores on the level of behavior indicating morality according to the philosophy of sufficiency economy overall, all aspects were at a moderate level after using the model and after 1 month (follow up), the students had the highest scores on behavior indicating morality according to the philosophy of sufficiency economy in all aspects.

Keywords : Moral Development Model; Philosophy of Sufficiency Economy; Students

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

สังคมไทยทุกภาคส่วนต่างตระหนักว่าการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ผลลัพธ์ของการพัฒนามีความมั่นคงและยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงได้รับการน้อมนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนการพัฒนาในระดับต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เป็นยุทธศาสตร์การ

พัฒนาประเทศระยะยาว ให้มุ่งต่อยอดผลสัมฤทธิ์ของแผนที่สอดคล้องเชื่อมโยงและรองรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องกันไปตลอด 20 ปี ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560-2579) ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” สู่สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เป็นต้นมา แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการสร้างความแข็งแกร่งของระบบและโครงสร้างต่างๆ ภายในประเทศให้สามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น และสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีของประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบริหารการพัฒนาประเทศให้อยู่บนหลัก ธรรมภิบาลและประชาธิปไตย เพื่อนำมาซึ่งความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันของสังคมไทยและความยั่งยืนของการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

สำหรับในทางการศึกษา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้รับการส่งเสริมให้น้อมนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ดังที่ปรากฏตามเอกสารต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเอกสารในทางกฎหมาย กฎระเบียบ หรือแผนงานทางการศึกษา รวมทั้งในระดับนโยบายของหน่วยงาน ดังเช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ปรับปรุง 2545) มาตรา 6 กำหนดลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์ว่าให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจสติปัญญาความรู้ คุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกายความรู้คุณธรรมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการเรียนต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

จากการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่ได้จากการสังเกต สอบถาม และสัมภาษณ์ ครู ผู้ปกครองนักเรียนแล้วนำเข้าไปประชุมคณะครูประจำเดือน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น ลักเล็กขโมยน้อยหยิบจับของใช้ของคนอื่นมาเป็นของตนเอง เก็บของได้แล้วไม่ไปแจ้งครูให้ประกาศหาเจ้าของ มาโรงเรียนสาย ทิ้งขยะไม่เป็นที่ ขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ส่งการบ้านครู ส่งงานช้าไม่ทันตามกำหนด ขาดระเบียบวินัยในตนเอง ไม่รู้จักอดออม ขาดจิตอาสาและเสียสละและขาดการอดทนรอคอย เป็นต้น เนื่องจากพฤติกรรมดังกล่าวเป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อนซับซ้อนมาก ประกอบกับการแสดงพฤติกรรมส่วน

หนึ่งของนักเรียนมีสาเหตุมาจากการอบรมเลี้ยงดูของแต่ละครอบครัวเด็กถูกปล่อยอยู่ตามลำพัง เนื่องจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง มักไปประกอบอาชีพต่างถิ่น และทิ้งเด็กให้อยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนไม่ค่อยได้ อีกส่วนหนึ่งมาจากอิทธิพลของสภาพแวดล้อมทำให้เด็กมีพฤติกรรมเลียนแบบ หากปล่อยทิ้งไว้ไม่หาทางแก้ไขหรือพัฒนาให้ดีขึ้นจะเป็นสาเหตุทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้น จะทำให้เป็นปัญหาของโรงเรียนครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในที่สุด (โรงเรียนบ้านหนองปลิง, 2561)

จากแนวคิดและผลของการศึกษาสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองปลิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 รับผิดชอบการบริหารงานทุกงานในโรงเรียนเห็นว่าการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นมาก จึงได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องร่วมมือและสร้างความตระหนักแก่ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ในการเสริมสร้างและส่งเสริมนักเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนานักเรียนเหล่านั้นให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2.3 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2.4 เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3.2 ได้ทราบองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3.3 ได้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3.4 ได้ทราบผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา และประยุกต์ใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีขั้นตอนในการดำเนินการเป็น 5 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็น เป็นการศึกษาบริบท (Contextual Study) จากการสำรวจพฤติกรรม สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดจุดมุ่งหมายของรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิงมีขั้นตอนการดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงสำรวจโดยการสอบถามความคิดเห็นจากครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ โดยสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองปลิง จากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียน

ระยะที่ 2 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้พัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการ

พัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โดยใช้แบบวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร/งานวิจัย/แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาคุณธรรมซึ่งเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ประจำปีงบประมาณ 2561 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 3 โรงเรียน ที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 3 สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ซึ่งข้อมูลได้จากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วมาทำการสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 3 การสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ร่างรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง นำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานใน ระยะที่ 1 มาเป็นกรอบแนวทางในการสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง และตรวจสอบร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบร่างรูปแบบและขอรับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง และการจัดทำคู่มือประกอบเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบและทำการยืนยันรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และคู่มือประกอบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง ทั้ง 4 องค์ประกอบ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน หลังจากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง แก้ไข

ระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 อบรมความรู้เนื้อหา การจัดกิจกรรม และการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ขั้นตอนที่ 2 ทดลองพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ระยะที่ 5 ประเมินผลการใช้รูปแบบพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การประเมินภาพรวมก่อนและ

หลังการใช้รูปแบบพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง ชั้นตอนที่ 2 สรุปผลการใช้รูปแบบพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง แล้วนำมาเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์และเผยแพร่

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 สรุปได้ดังนี้ 1) ผลการศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.78 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.12 2) ผลการศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนตามความคิดเห็นของครูพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.50 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.32 3) ผลการศึกษาสภาพปัญหาการเสริมสร้างคุณธรรมตามหลักตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน พบว่า ครูผู้สอนประสบปัญหาด้านการเสริมสร้างคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.53 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.10 3) ผลการศึกษาความต้องการการเสริมสร้างคุณธรรมตามหลักตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนต้องการการเสริมสร้างคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนอยู่ในระดับที่มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.68 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.10

5.2 ผลการศึกษาศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ องค์ประกอบย่อย 15 องค์ประกอบ และตัวชี้วัด 64 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านความซื่อสัตย์ องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านความขยัน องค์ประกอบหลักที่ 3 ด้านความอดทน และองค์ประกอบหลักที่ 4 ด้านความรับผิดชอบ

5.3 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 เนื้อหาคุณธรรม

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความขยัน ด้านความอดทน และด้านความรับผิดชอบมีองค์ประกอบย่อย 15 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้พฤติกรรม 64 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 4 กิจกรรม ประกอบด้วย 20 กิจกรรม องค์ประกอบที่ 5 สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และองค์ประกอบที่ 6 การวัดและประเมินผล ผ่านการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีค่าความเหมาะสมองค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) = 0.09

5.4 ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ในด้านองค์ประกอบหลักด้านที่ 1 ด้านความซื่อสัตย์นักเรียนมีคะแนนในการปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งหมดเท่ากับ 4,047 คะแนน มีค่าเฉลี่ย(\bar{X}) เท่ากับ 18.82 (คะแนนเต็ม 20 คะแนน) S.D. เท่ากับ 1.69 อยู่ในระดับ ดีมากในด้านองค์ประกอบหลักด้านที่ 2 ด้านความขยัน นักเรียนมีคะแนนในการปฏิบัติกิจกรรมรวมทั้งหมด เท่ากับ 4,048 คะแนน มีค่าเฉลี่ย(\bar{X}) เท่ากับ 18.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 1.91 อยู่ในระดับ ดีมากในด้านองค์ประกอบหลักด้านที่ 3 ด้านความอดทน นักเรียนมีคะแนนในการปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งหมด เท่ากับ 4,068 คะแนน มีค่าเฉลี่ย(\bar{X}) เท่ากับ 18.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 2.00 อยู่ในระดับดีมากและในด้านองค์ประกอบหลักด้านที่ 4 ด้านความรับผิดชอบ นักเรียนมีคะแนนในการปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งหมด เท่ากับ 4,062 คะแนน มีค่าเฉลี่ย(\bar{X}) เท่ากับ 18.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 2.11 อยู่ในระดับดีมาก

5.5 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ก่อนการใช้รูปแบบพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนมีคะแนนระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ย(\bar{X}) เท่ากับ 2.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)เท่ากับ 0.89 หลังการใช้รูปแบบพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1นักเรียนมีคะแนนระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปรวมทุกด้านอยู่ในระดับ มากที่สุดโดยมีคะแนนเฉลี่ย(\bar{X}) เท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.93 และในการติดตามผลการทดลองใช้รูปแบบพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประเมินศึกษามหาสารคาม เขต 1 หลังทดลอง 1 เดือน (Follow up) นักเรียนมีคะแนนระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสรุปรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.39

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ผลการศึกษาศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ องค์ประกอบย่อย 15 องค์ประกอบ และตัวชี้วัด 64 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านความซื่อสัตย์ องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านความขยัน องค์ประกอบหลักที่ 3 ด้านความอดทน และองค์ประกอบหลักที่ 4 ด้านความรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤต หมั่นเจริญ, จำเนียร พลหาญ และกฤษณก ดวงชาทม (2562) ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ องค์ประกอบย่อย 15 องค์ประกอบ และตัวชี้วัด 64 ตัวบ่งชี้ โดยโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและดัชนีมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 28.717$, $df = 24$, $P\text{-Value} = 0.126$, $CFI = 0.982$, $TLI = 0.994$, $SRMR = 0.015$, $RMSEA = 0.033$)

6.2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 เนื้อหาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความขยัน ด้านความอดทน และด้านความรับผิดชอบมีองค์ประกอบย่อย 15 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้พฤติกรรม 64 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 4 กิจกรรม ประกอบด้วย 20 กิจกรรม องค์ประกอบที่ 5 สื่ออุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และองค์ประกอบที่ 6 การวัดและประเมินผล ผ่านการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีค่าความเหมาะสมองค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.09 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤต หมั่นเจริญ, จำเนียร พลหาญ

และกฤษณก ดวงชาต (2562) ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้คู่มือรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 15 กิจกรรม ผ่านการประเมินและตรวจสอบเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

6.3 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ก่อนการใช้รูปแบบพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนมีคะแนนระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.89 หลังการใช้รูปแบบพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 นักเรียนมีคะแนนระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปรวมทุกด้านอยู่ในระดับ มากที่สุดโดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.93 และในการติดตามผลการทดลองใช้รูปแบบพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 หลังทดลอง 1 เดือน (Follow up) นักเรียนมีคะแนนระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสรุปรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.39 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤต หมั่นเจริญ, จำเนียร พลหาญ และกฤษณก ดวงชาต (2562) ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า ผลการใช้และผลการประเมินรูปแบบพัฒนาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า นักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดก่อนใช้รูปแบบ นักเรียนมีคะแนนระดับพฤติกรรมบ่งชี้ ในระดับปานกลาง และหลังใช้รูปแบบนักเรียนมีคะแนนระดับพฤติกรรมบ่งชี้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับมากที่สุด

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการกำหนดมาตรการการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนในด้านการเคารพสิทธิ์ของผู้อื่น รู้จักการรักษาเวลาและตรงต่อเวลา

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการวางแผนส่งเสริมการพัฒนาโครงการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเป็นผู้ได้รับประโยชน์สูงสุดเพื่อพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองลงมือกระทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ ที่ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ทั้งจากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อให้เกิดทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สะท้อนตนเองเชื่อมโยงกับชีวิตและการดำเนินชีวิตในอนาคต

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

7.3.1 การวิจัยครั้งต่อไปควรกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากผลการใช้รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น

7.3.2 ควรมีการนำเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบอื่นมาใช้อย่างหลากหลาย เช่น การประชุมกลุ่มเพื่อให้ครูหรือผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนานักเรียนและเพิ่มการสังเกตและการสัมภาษณ์นักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างและหลากหลาย

8. บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤต หมื่นเจริญ, จำเนียร พลหาร และกฤษณก ดวงชาตม. (2562). รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. **วารสารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด**. 8(2). 337-349.

โรงเรียนบ้านหนองปลิง. (2561). การศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม
ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองปลิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 1. มหาสารคาม : โรงเรียนบ้านหนองปลิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

**SOCIAL MEDIA ADMINISTRATION BEHAVIOR OF THE FACULTY OF
EDUCATION INFLUENCING THE DECISION TO PARTICIPATE IN ACTIVITIES OF
THE FACULTY OF EDUCATION BANGKOK THONBURI UNIVERSITY***

Ntapat Worapongpat¹

Center for Knowledge Transfer, Technology, Community Innovation,
Entrepreneurship, Tourism and Educational Administration¹

Email : dr.thiwat@gmail.com

ABSTRACT

The objective of this research is to study the behavior and satisfactory level of Line users in participating in activities run by BTU Faculty of Education Administration. These users in the study are in the age range between 18 to 21-year-old. This research uses a mixed demographic method research in studying 400 students using Yamane Table and multi-stage Sampling, and 14 students using purposive sampling. The tools used in this research are questionnaires and unstructured interview.

The findings of this research show that the students use Line most in communicating about their participating in activities during the activity hours. These student users of Line use Line most to post the information and record activity hours. In terms of the Behavior of those using Line, the findings are: 51-100 users are average number of Line members that each user has; most users make appointment online with each other 1-2 times; most users use Line for their academic and occupational activities as well as sports and recreational activities as well as multi-school activities; after-class these users use Line to record their memorable moments. These users are only medium-leveled in their appreciation of how they use Line to contribute to ecological conservation activities. Looking at each of the items individually, there is a high-level

*Received: July 7, 2022; Revised: August 17, 2022; Accepted: August 22, 2022

appreciation in all of them. The high-level appreciation is in searching for networks, then membership and usage.

Keywords : Social Media Behavior; Decision; Participate

1. Background and Problem Statement

New Media are media related to numerical system, computer technology and Interactive system which could respond to the increasing demand of information seeker by providing a richer content and higher efficiency comparing to old media. This is due to the limitless of time and space (Surasit Wittayarat, 2020) of New Media. The new form of digital media commonly found at present is expected to take a larger role in the coming future, each with their own prominence and purpose some of which include Web site, Internet, E-mail, Mobile Platform, Video Games and Virtual Reality, CD-Rom Multimedia, Software, Blog and Wiki, E-book, Kiosk, Smart TV, Handheld and Mobile equipment e.g. Mobile Phone, PDA, Hypertext fiction. The creation and development of New Media has, in turn aided the continuous advancement of computerized system which has affected life of individual and organization and their online activities, benefit and efficiency, privacy, moral and environment. The evolution of Information Technology and digital media has lead to the creation of a virtual society of the name Social Network where user would be able to share content and communicate via network. Originally, the network was used with for personal usage and such as chatting, gaming, sharing opinions and comment among other activities.

However, with the increasing number of users due to its popularity, it has become a mean to connect with the mass, with the purpose of connecting people and organization together with the ability to sharing activities and common interest. Such websites have become tools of convenience in communication and meetings, and data sharing. Some of the well-known online community includes Facebook, Google+ and Kinkedln. The online community that is gaining the most attention and popularity with over a billion users across the world is Facebook. it was founded by Mark Zuckerberg, an undergraduate from Harvard on February 4, 2004 with the purpose to be an online

resource sharing center for fellow Harvard College students. However, within 2 weeks, it gained overwhelming attention and started expanding to other universities causing the founders to make adjustment to cater the growth of membership. (Kitti Phuvanithana, 2011) . Facebook expanded exponentially in 2008 and became a large online community with over one hundred million user accounts and has grown to a billion user at present. As of July 26, 2011, the number of Thai users on Facebook was at 11 million while the total number of users were at 700 million and has increased several fold at the time of this writing (Kitti Phuvanithana, 2011). According to Social bakers “The recipe for social marketing success” Online article in September 2012, Thailand ranked 16th in Facebook users worldwide with total of 16,662,060 account while another research on online behavior conducted in 2013 found that the Facebook, Line and Google were the top3 social media and application accessed via a mobile device (with percentage of 93.7, 86.8 and 34.6 respectively). Zocial, Inc. has also conducted and compared the increase in Facebook users where data on April 17, 2015 found that the Facebook users in Thailand on 2012 was at 14.5 million accounts which reached 18 million account in 2013 (increase of 24%) and 26 million in 2014 (increase of 44.5%) and up to 35 million in 2015 (increase of 34.6%) where 5 province with the highest users are Bangkok, Chiangmai, Nakhon Ratchasima, Nonthaburi and Chonburi at 20 million accounts, 960,000 accounts, 780,000 accounts, 600,000 accounts and 540,000 accounts respectively. (Zocial Rank, 2011)

While the increase in popularity of social network is taking place, Thailand is also shifting toward an aging society due to a major change in the population structure and aging. Mahidol University Population Projection for Thailand (2006) indicated the changes would bring about great impact to Thai society with the rising life expectancy of population and lowering birth rate which coincide with Pramote Prasartkul and Pattama Wapattanawong (2005) argument stating the Thailand is aging rapidly. Hence the population which were born between 1946 and 1964, after World War II which are labeled as “Baby boomers” due to the significant increase number of births during the time which account as the majority of the population must adapt to the changes to the technological advancement and globalization. With such changes, the Boomers had

gained great influence to all aspect of the society from culture, politics, economics and education due to their characteristic of being work-centric, independent, goal-oriented, competitive and self-actualization. From this, with the introduction of new media becoming a key factor to the change, the boomers which have the highest purchasing power and availability compare to other generations are seeking new relationship, self-enhancement and exploration though travelling. Thus, the researcher/investigator believes that this pose a great opportunity to conduct a research with focus on the behavior and satisfactory level in the use of Line application of Boomers between 52 – 65 years of age residing in the Bangkok Metropolitan Administration.

2. Research Objectives

2.1 To study behavior and satisfaction levels of undergraduate and graduate students in the age group 18-41 years old, Faculty of Education, Bangkok Thonburi University. (hereinafter referred to as BTU) to use the Line application to participate in the activities of the Faculty

3. Research Benefits

3.1 Know the guidelines for the management of social media of the Faculty of Education. Bangkok Thonburi University

3.2 Know the guidelines for public relations activities of the Faculty of Education through social media.

4. Research Methodology

Mix methods research was selected for conducting the research with the following framework

4.1 The participants are undergraduates of BTU Faculty of Education with age between 18-41. The sample size will apply Yamane formular with Margin of error (MoE), $e = 0.05$ from the population sample of 400.

Data collection was done through Multi Stages Sampling, including Simple Random Sampling by 9 Departments of Education and Purposive Sampling for geographical

locations. Including early childhood communication and information technology in education educational administration Educational Administration Leadership Sample sizes were selected using Quota and Convenience Sampling, with 40 undergraduate and graduate students from those disciplines willing to participate in the research within a 4-month period.

Participants were selected with purposive sampling where 3 users of each Line webpage group of “Academic and Professional Activity”, “Sports and Entertainment Activity” and “Community and Environment Activity” totaling 9 participants and 5 additional purposive sampling participants selected users of Line website.

4.2 Selected research tools are Questionnaire and Non-Structured Interview with the following details

Questionnaire : comprise of demographic questions e.g. gender, age, education level, income along with 13 check list questions related to the participants’ application usage behavior. 10 of 5 point scale questions on satisfactory level of using the application with design to have 3 expert to evaluate for IOC (index of Item Objective Congruence)

Non-Structured Interview : to reevaluate the data collected with 6 questions on the Line application usage behavior covering the channel/mean, location, frequency of usage, posting of information and pictures, messaging and the participants satisfactory level of using the application. Additionally, 3 questions on the usage, network search functionality and membership.

4.3 Data Analysis will be divided according to the data collection tool including Descriptive Statistics for questionnaire with by presenting the value through Percentage (%), Mean and Standard Deviation (S.D.)

5. Research Results

The first day collected from 400 questionnaires showed that 253 respondents were female (63.25%), while 147 respondents were male (36.75%), with the highest age group being provided information was between 18-41. Year with 249 (62.25%) respondents, 22 followed by 148 (37.00%) and 23 plus 3 (0.75%) respondents. Professional 157 (39.25%) Bachelor's degree 112 (28.00%) High school senior or lower 94 (23.50%) Master's

degree 36 (9.00%) and Doctoral degree 1 (0.25%) and finally the monthly income of respondents ranging from The highest to lowest response rates were as follows: 6,001 – 24,000 baht at 117 (29.25%), 42,001 – 60,000 baht at 62 (15.50%), below 6,000 baht at 43 (10.70%) and above 60,000 baht at 32 (8.00). %)

Line application acceptance statistics show that 76.75% of users use the app via mobile phone, while 71.75% use it at home. and the highest usage rate during the day (10:00-19:00) at 56.00%

An analysis of respondents/users' behavior found that 41.25% of users would accumulate 51-100 accounts on their friends list, while 53.50% would use the app to schedule meetings to attend events 2- 3 times a month The highest amount of predictive activity was academic and professional activity at 39.25%. The data also shows that 55.25% of respondents will meet at the Education Building and 67.50% will upload photos and meeting experiences through the app. Line application

The level of satisfaction in using the Line application to participate in the activities of the faculty was found to be at an acceptable level for academic and professional activities. Looking at each item, it was found that the overall satisfaction rate was high, especially in network search, followed by membership and application usage.

Member/Account Function: The results show a high overall satisfaction rate with the greatest convenience of membership/account creation. Privacy and data security and terms and conditions that are easier to become a member

Application use: Results show a high overall satisfaction rate. Emphasis is placed on the benefit of calculating the time spent participating in the activities of the faculty. A variety of programs including sports and entertainment and the simplicity of the application while the factor with the least moderate satisfaction rating was performance in audio and video uploading and downloading. and optimize user traffic

Accessibility: Results show a high overall satisfaction rate. Very satisfied with the speed and security of data access. as well as the function of selecting and creating a network and group type (on/off) and recording the total attendance time of the existing activities.

Qualitative Analysis of Interview Data

With data collected from the 9 participants and their behavior is using Line application to participate and record user activity from Line user website to participant in 3 activities, it was found that the preferred channel to access the application is mobile phone at their own residence. Line application would update the feed with information and photos of the activities with description, setting up of new activities e.g. details on sports and entertainment activities, social and environmental activities, arranging trips, The frequency that users would arrange meeting and record the time in joining activity per month ranged from 2-3 time, 1-2 time and 4-5 times respectively, while they would actually meet among themselves at 1-3 times per month. Each user would have a friend list of 50 – 800 in their account.

Additionally, with data from 5 participants between the age 52 – 65, it was found that they share similar preferences with the first group of participants while the differences would include the lack of arranging trips together, the frequency to arrange meetings varied to 2 – 6 times per month and having a friend list of 20 – 500 and high user activeness from expressing their opinions and feelings (likes) to the post/feed which could be up to 10 – 50 per post.

Findings on the satisfaction level of participants of age 52 – 65 years old in using Line application for participating in activities with friends and associates within the same age group from 3 Line Travelling websites found that satisfactory on being a member has gained the highest level. This is due to the simplicity of the website which require small amount of time to familiarize with, convenience as applicant could follow the instruction presented on the website. Additionally, the popularity of the system would, in turn attracts friends of the current member to join/create their own account. The application usage and network-search functionality also gained the highest satisfaction rate from its user-friendly interface, benefits in communication and situational awareness, and the easy search function to find friends or wanted data.

6. Conclusion and Discussion

The research found that the channel with the highest usage for Line application was made via mobile devices (Smart Phone). It is highly possible a result of the information age where technological advancement had reduced the size and pricing, enhanced functionality, offered new application of such devices which, in turn lead to the increase in accessibility of information. This would coincide with Kitti Phuwanihithana (2011) whom stated that Mobiles Phone is a factor which increase the people access to the internet and social network and also Pravet Pravetphrai (2013) whom studied the social networking and its relation to achievement motive and behavior of working population in Bangkok Metropolitan Administration and found that the purposes of usage was mainly for gaining new and maintaining current relationship with people in their circle via mobile phones, PDAs and Smartphone respectively. The location of use was mostly at their residence with highest usage time ranged from 3-4 hours and 5-6 hours respectively largely during afternoon (from 10:00am to 4pm) as the participants are in the retirement age of 18-21 years old hence the result. This also relates to the findings of Pattra Ruangsawas (2010) on the lifestyle and social network behavior of working population in Bangkok Metropolitan Administration which the 3 most popular activities on social network are chatting/messaging, updating personal statue/personal details/uploading photos and research/data sharing. The result also shows that the purpose for using Line prior, during and after academic activities of participants are arranging for meetings and joining activities together (within their age group) with highest number of friends at 51 – 100 account, researching on sport and entertainment venues 2-3 time per month, updating activities details mostly with Sport Day activity, and uploading photos and sharing their experience for their Sport day. It is believed that due to the participants age group, the application serve as a tool to satisfy their need in meeting one another for sports and entertainment activities as studies of Sasithorn Yuwakosol (2013) on behaviors and benefit from using social network found that participant felt more connected, entertained which would reduce the feeling of loneliness especially with close friends and associates. Additionally, the participants were also greatly satisfied with the use of application for traveling and socializing.

Upon close analysis of each study, overall, the satisfaction rates are all high especially on searching for network, being a member and application usage this could possibly be a result of Facebook continuous and storage of people and location data combine with simplicity of the search functionality which coincide with Rajchaya Chantharung (2011) whose research discuss on the “group” function which attracts people whom share the same interest to connect and has been a major factor for the increase of Thai user account on Facebook.

7. Research Recommendations

7.1 Policy Recommendations

7.1.1 Should study behavior and satisfaction in using Facebook for public relations students from other 12 faculties of Bangkok Thonburi University that is open for teaching to know more information

7.1.2 Should study behavior and satisfaction and compare the use of Line social media that are currently being used widely to gain further insights.

7.2 Implementation Suggestion

7.2.1 To study the development in the field of use They have the highest level of satisfaction and access to information on activities. It is also useful for communication. Keep up to date with various academic news and professional activities. and the network search side is available for continuous access To make it convenient, easy to use, want to find friends or anything easily found.

7.3 The suggestion for the further research

7.3.1 To study more about the behavior and satisfaction of using Facebook as a medium of publication for students of the Faculty of Education who made mistakes in all faculties.

7.3.2 To gain an in-depth understanding and further study behavior and satisfaction Compared to other social media applications Line

8. Reference

- Kitti Phuvanitithana. (2011). **Facebook for business and marketing**. Bangkok : Witty Group.
- Mahidil University Population Projection for Thailand. (2006). **How to design and evaluate research in education**. 8th ed. Bangkok : Population Confidence Level Population.
- Pattra Ruangsawat. (2010). **Lifestyle and Social Networking Behaviors of working people in Bangkok**. Bangkok : Thammasat University.
- Pramote Prasartsakul & Pattama Wattanawong. (2005). **Population situation in Thailand 2005**. Bangkok : Institute for Population and Social Research, Mahidol University, Thailand.
- Pravet Pravetphrai. (2013). **Advanced Diploma Program, Public and Private Management King**. Bangkok : Director of Ajinomoto Co., Ltd. Area Manager, Phra Pradaeng Factory.
- Rajchaya Chantharung. (2011). **Brand communication management on social networking website, Facebook fanpage : the GTH case study**. Bangkok : Thammasat University.
- Sasithorn Yuwakosol (2013). Opinion and Media Usage Among Generations in the Digital Age. **The Journal of Social Communication Innovation**. 9(2). 10-25.
- Surasit Wittayarat. (2020). **For being promoted to Associate Professor**. Bangkok : Public Relations of Faculty of Management Science.
- Social Rank. (2011). Social rank style, evolutionary psychology, personality, leadership, followership. **Social Behavior and Personality**. 39(7). 963-978.

การประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียน
บ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4*

THE EVALUATION OF THE PROJECT STRENGTHEN VOLUNTEER TO DEVELOP
STUDENTS' SOCIAL SKILLS OF BANMUANGKAE SCHOOL UNDER THE OFFICE
OF BURIRAM PRIMARY EDUCATION AREA 4

พรธิตา ชนะเทพ¹, ภาณุวิชญ์ ทาวงษ์ยศ² และสายฟ้า หาสีสุข³

Pornthita Chanathep¹, Panuwit Thawongyod² and Saifa Haseesuk³

โรงเรียนบ้านเมืองแก^{1,2,3}

Banmuangkae School^{1,2,3}

Email : Sky.saifa20@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 2)ศึกษาผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายโยงความรู้ 3)ประเมินความพึงพอใจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งหมด 144 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามการประเมินโครงการ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 แบบสอบถามด้านผลผลิตมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1)ผลการประเมินประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 2)ผลการศึกษาผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายโยงความรู้ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 3)ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ; จิตอาสา; ทักษะทางสังคม

*Received: May 18, 2021; Revised: August 11, 2021; Accepted: August 22, 2021

ABSTRACT

The Assessment aims to 1) Evaluation of context, input, process and product of the project strengthen volunteer to develop students' social skills of Banmuangkae School under the office of Buriram primary education area 4. 2) Study the impact effectiveness sustainability and transportability.3) Assessment satisfaction. Assessments were Students, Teachers, and Basic education committees 144 persons by stratified random sampling. Used tools: Project assessment questionnaire the reliability levels were 0.95, Evaluation questionnaire the reliability levels were 0.95and satisfaction questionnaire the reliability levels were 0.97. The statistics used in the quantitative data analysis including percentage, mean, standard deviation.

The results were as follows: 1) the results of The Evaluation of Evaluation of Context, Input, Process and Productas a whole were at highest level in all aspects. 2) Study results impact effectiveness sustainability and transportability overall, the opinions were at the highest level in all aspects. 3) The results of the assessment The satisfaction forwards project strengthen volunteer to develop students' social skills of Banmuangkae School under the office of Buriram primary education area 4 as a whole was at highest level.

Keywords : Project Evaluation; Volunteer; Social Skill

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยีทำให้ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาตนเอง เพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ซึ่งกระแสการเร่งพัฒนาและสภาพเศรษฐกิจที่ต้องแข่งขันทำให้คนไทยเกิดการแข่งขันท้าทายมากขึ้น เกิดการเอาใจใส่เปรียบซึ่งกันและกัน แสวงหาผลประโยชน์ให้กับ ตนเองมากกว่าส่วนรวม ขาดคุณธรรมจริยธรรม ขาดสมดุลทางด้านจิตใจและวัตถุโดยมีความโน้มเอียงไปนิยมวัตถุมากกว่าจิตใจมากขึ้น (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552)และในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการไหลบ่าของกระแสวัฒนธรรมต่างชาติเป็นสาเหตุให้สังคมไทยเกิดการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็วตามกระแสโลก สังคมไทยในอดีตที่เคยสงบร่มเย็นด้วยศาสนาและวัฒนธรรมไทยกลายเป็นสังคมแห่งการบริโภค ส่งผลให้วิถีชีวิตที่เคยเรียบง่ายประณีตประนอม ช่วยเหลือเกื้อกูลกันกลายเป็นการแก่งแย่งแข่งขันแสวงหาอำนาจและวัตถุเงินตรา (ชลายุทธ์ ครุฑเมือง และนิออน พิณประดิษฐ์, 2551) จิตสาธารณะพัฒนามาจากความรู้ความคิด ประสบการณ์ทางสังคม การอบรม สั่งสอนและการมีปฏิสัมพันธ์กันในครอบครัวหรือสังคม ทำให้เกิดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและการปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (วิทยา พัฒนา สีหา และคณะ, 2552) เป็นการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม (ยุทธนา วรณปิติกุลและสุพิทา เรืองจิต, 2542) มีความปรารถนาที่จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคม (หฤทัย อาจปฐ, 2544) ปัจจุบันจะเห็นความพยายามในการปลูกฝังเรื่องจิตสาธารณะในสังคมไทย ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) หมวด 1 บททั่วไปที่ว่าด้วยความมุ่งหมาย และมาตรา 7 ซึ่งมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องในด้านต่างๆ รวมถึงการรู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยมีการกำหนดตัวบ่งชี้ 1.5 คุณธรรมจิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย

และพลโลกเป็นคุณลักษณะประการหนึ่งของคนไทยที่พึงประสงค์ และในมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐาน 1 ได้กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่พัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่งคนดีและ มีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัยอย่างเป็นธรรมชาติและเต็มศักยภาพตรงตามความต้องการ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจสติปัญญา มีความรู้และ ทักษะการเรียนรู้จากการปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วมที่จำเป็นและเพียงพอต่อการดำรงชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548)

ทักษะทางสังคม (Social skills) จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ด้วยเป็นความสามารถที่ซับซ้อนในด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่อเพิ่มการสนับสนุนในเชิงบวกและลดความรุนแรงจากการลงโทษ โดยบุคคลอื่นหรือสังคม เป็นพฤติกรรมทางสังคมที่สามารถเรียนรู้ได้ เกี่ยวข้องกับความสามารถในการริเริ่ม (Initiate)พยายามดำรงอยู่คงไว้หรือรักษา (Maintain) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความสัมพันธ์ทางสังคม การติดต่อสื่อสารทางสังคม และเกี่ยวข้องกับความสามารถทางปัญญาสังคม การตระหนักทางสังคม และแรงจูงใจทางสังคม (Little,Swangler and Akin-Little, 2017)และทักษะทางสังคมเป็นความสามารถของบุคคลในการใช้ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายและความต้องการของตนเอง และในขณะเดียวกันก็ต้องพิจารณาเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายและความต้องการของบุคคลอื่น เกี่ยวข้องกับความสามารถในด้านความเข้าใจบริบททางสังคมความสามารถด้านการวางแผน ความสามารถด้านการปรับตัวและการปฏิบัติเพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมไปในแนวทางที่พึงประสงค์(Laugeson et al, 2015; Runjic, Prcic and Alimovic, 2015) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของโรงเรียนบ้านเมืองแกมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ จิตอาสาตามแนวพระราชดำริ โดยใช้หลักธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ทำให้เห็นคุณค่าของการทำความดี ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี มีความหวัง และกำลังใจในการดำรงตนในฐานะนักเรียนที่มีคุณภาพ และเป็นเยาวชนที่ดีของประเทศชาติ (โรงเรียนบ้านเมืองแก, 2565)

ดังนั้น ผู้ประเมินในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการจิตอาสาของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จึงขับเคลื่อนโครงการดังกล่าวและมีการประเมินโครงการโดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบซีพีบี (CIPP model) ในการประเมินดังกล่าวประกอบด้วย การประเมินสภาพแวดล้อม การประเมินปัจจัยเบื้องต้น การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต (ทิตินา แคมมณี, 2546; สมคิด พรหมจ้อย, 2552; Stufflebeam and Daniel, 2003) และรูปแบบการประเมิน CIPREST เป็นส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิตออกเป็นการประเมินผลกระทบ การประเมินประสิทธิผล การประเมินความยั่งยืน และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมให้แก่นักเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

2.2 เพื่อศึกษาผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายโอนความรู้ (Transportability) ของโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

2.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบผลการประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 เป็นการติดตามตรวจสอบการจัดกิจกรรมในโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ที่ถูกต้องครอบคลุมกระบวนการสำคัญของการดำเนินโครงการทั้งในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และ การถ่ายโอนความรู้ (Transportability) จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ และสามารถนำมาข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ดำเนินการ ดังนี้ ประชากร ได้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2565รวมทั้งหมด 230 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2565 รวมทั้งหมด 144 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1)แบบสอบถามประเมินโครงการแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.55-0.88 2) แบบสอบถาม ด้านผลลัพธ์ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.55-0.87 3)แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.52-0.87 3)การรวบรวมข้อมูล 1 คณะผู้ประเมินเสนอและดำเนินกิจกรรมตามโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 2)คณะผู้ประเมินนำแบบประเมินโครงการ แบบสอบถามด้านผลลัพธ์ และแบบประเมินความพึงพอใจไปให้กลุ่มตัวอย่างประเมินหลังจากโครงการเสร็จสิ้น จำนวน 144 ฉบับ 3)คณะผู้ประเมินรับแบบประเมินคืนด้วยตนเอง และได้รับกลับคืนมาจำนวน 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 4)คณะผู้ประเมินตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามประเมิน 5)คณะผู้ประเมินนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์ข้อมูล 1)คณะผู้

ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทุกฉบับในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง 2) คณะผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทุกฉบับในตอนต้นที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป 3) ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทุกฉบับในตอนต้นที่ 3 ข้อเสนอแนะ โดยใช้การแจกแจงความถี่เป็นตารางแล้วนำเสนอความเรียงท้ายตาราง

5. ผลการวิจัย

5.1 การประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายโอนความรู้ (Transportability) ของโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.53) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพ (Effectiveness) ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.51) ด้านความยั่งยืน (Sustainability) ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.52) ด้านการถ่ายโอนความรู้ (Transportability) ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.53) และด้านผลกระทบ (Impact) ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.54) ตามลำดับ

5.2 ผลการศึกษาผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายโอนความรู้ (Transportability) ของโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ผลการศึกษาผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายโอนความรู้ (Transportability) ของโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.53) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพ (Effectiveness) ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.51) ด้านความยั่งยืน (Sustainability) ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.52) ด้านการถ่ายโอนความรู้ (Transportability) ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.53) และ ด้านผลกระทบ (Impact) ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.54) ตามลำดับ

5.3 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.52) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการเสริมสร้างจิตอาสา ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.51) ด้านความร่วมมือ ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.52) และด้านการพัฒนาทักษะทางสังคม ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.52)

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 การประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างจิตอาสาให้คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรมดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้เสนอว่าจิตอาสาปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) หมวด 1 บททั่วไปที่ว่าด้วยความมุ่งหมาย และมาตรา 7 ซึ่งมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องในด้านต่าง ๆ รวมถึงการรู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ ผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยมีการกำหนดตัวบ่งชี้ 1.5 คุณธรรมจิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลกเป็นคุณลักษณะประการหนึ่งของคนไทยที่พึงประสงค์ และศึกษาแนวคิดทักษะทางสังคมเป็นพฤติกรรมทางสังคมที่สามารถเรียนรู้ได้ เกี่ยวข้องกับความสามารถในการริเริ่มพยายามดำรงอยู่คงไว้หรือรักษา ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ความสัมพันธ์ทางสังคม การติดต่อสื่อสารทางสังคม และเกี่ยวข้องกับความสามารถทางปัญญาสังคม การตระหนักทางสังคม และแรงจูงใจทางสังคม (Little, Swangler and Akin-Little, 2017) สอดคล้องกับการประเมินของ วุฒิพน รอดประพันธ์ (2561) ได้ประเมินโครงการเรื่องการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) โรงเรียนวัดห้วยธารทหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) โรงเรียนวัดห้วยธารทหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

6.2 การศึกษาผลกระทบประสิทธิผล ความยั่งยืน และการถ่ายโยงความรู้ ของโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้ประเมินได้ศึกษาองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมิน CIPIEST ดังที่ Stufflebeam and Shinkfield (2007) เสนอว่า ได้ปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต ออกเป็นการประเมินผลกระทบ การประเมินประสิทธิผล การประเมินความยั่งยืน และการประเมินการถ่ายโยงความรู้ สิ่งที่ได้รับจากการประเมิน ได้แก่ โครงการหรือหลักสูตร แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงต่างๆ โดยที่ส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้มีความหมายครอบคลุมรวมถึงการประเมินผลผลิตเดิมและการประเมินผลลัพธ์ ทั้งนี้ความหมายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นพิจารณาได้จากการตั้งคำถามการประเมิน (evaluation questions) แต่ละมิติ

6.3 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และจิตอาสา ดังที่ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552) ได้เสนอว่า การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางเทคโนโลยีทำให้ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาตนเอง เพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ซึ่งกระแสการเร่งพัฒนาและสภาพเศรษฐกิจที่ต้องแข่งขันทำให้คนไทยเกิดการแข่งขันมีค่านิยมทางวัตถุนิยมสูงขึ้น เกิดการเอาเปรียบซึ่งกันและกัน มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับ ตนเอง

มากกว่าส่วนรวม ขาดคุณธรรมจริยธรรม ขาดสมดุลทางด้านจิตใจและวัตถุโดยมีความโน้มเอียงไปนิยมวัตถุมากกว่าจิตใจมากขึ้น สอดคล้องกับการประเมินโครงการของ ภัทรนิษฐ์ วงศ์บุญญฤทธิ์, สุระศักดิ์ ฉายขุนทด และไกร เกษทัน (2563) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินผลโครงการ การพัฒนาให้ ผู้เรียนมีทักษะชีวิต จิตสาธารณะและธรรมแห่งใจด้วย S & S Model และวิธี ทอ.บ. ตามรอยพ่ออย่าง ยั่งยืน ผลการประเมินโครงการพบว่า มีข้อเสนอแนะคือ 1)สถานศึกษาควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง 2)ผู้บริหารควรพัฒนา สนับสนุนและสร้างความร่วมมือในการดำ เนินโครงการ 3)ควรจัดระบบการ ประสานงานภายในให้ชัดเจน สร้างความเข้าใจระหว่างกันให้มากขึ้น และ 4)ควรประสานความร่วมมือใน การสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกให้เพิ่มมากขึ้น

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ผลประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียน โรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ด้านปัจจัย เบื้องต้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเมื่อนำมาจัดอันดับค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นปรากฏว่ามี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่า การประเมินโครงการในด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วย สนับสนุนให้โครงการประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ก่อนที่จะลงมือดำเนินโครงการตามแผน ดังนั้น ผู้บริหารในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ควรมีการกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนและให้การสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายด้านปัจจัย เบื้องต้นอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามสภาพบริบท

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนการ ใช้ประเมินผลการประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนตามบริบท อย่างเหมาะสม และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

7.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำนโยบายสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมตาม โครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมีการ มอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และติดตามการดำเนินโครงการ โดยชุมชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ

7.2.3 ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บริหารมอบหมาย โดยพิจารณาจากผลการประเมินโครงการที่ผ่านนำมาปรับปรุงบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

7.3.1 ผลจากการประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของ นักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก ด้านปัจจัยเบื้องต้นมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไปเชิงลึกเพื่อ ประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนด้านดังกล่าวให้มีการ พัฒนาในทางที่ดีขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาในลักษณะการพัฒนารูปแบบ

8. บรรณานุกรม

- ชลายุทธ์ ทรัพย์เมือง และนิออน พิณประดิษฐ์. (2551). การพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนไทย. **วารสารหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. 2(1). 40-50.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). **สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ**. กรุงเทพฯ : วีพรี้นท์.
- ทิตินา แชมมณี. (2546). **กิจกรรมปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ : เมธีทีปส์.
- ภัทรนิษฐ์ วงศ์บุญญฤทธิ์, สุระศักดิ์ ฉายขุนทด และไกร เกษทัน. (2563). การประเมินผลโครงการ การพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต จิตสาธารณะและธรรมแห่งใจด้วย S & S Model และวิถี ทอ.บ. ตามรอยพ่ออย่างยั่งยืน การประเมินผลโครงการการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต จิตสาธารณะ และธรรมแห่งใจด้วย S & S Model กับวิถี ทอ.บ. ตามรอยพ่ออย่างยั่งยืน ของโรงเรียนทหารอากาศบำรุงจังหวัดนครราชสีมา. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 14(2). 173-185.
- ยุทธนา วรณปิติ; และสุพิธา เริงจิต. (2542). **สำนักพลเมือง ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาสังคม**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาสังคม.
- โรงเรียนบ้านเมืองแก. (2565). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565**. บุรีรัมย์ : โรงเรียนบ้านเมืองแก.
- วิทย์พัฒน์ สี่หา และคณะ. (2552). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี. **มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา**. 1(1). 170-171.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). **เทคนิคการประเมินโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). **รายงานการสัมมนาเรื่อง 6 ปี กับการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- หฤทัย อาจปฐ. (2544). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิตและความสามารถในการ เรียนรู้ด้วยตนเองกับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Laugeson, E. A., Gantman, A., Kapp, S. K., Orenski, K., & Ellingsen, R. (2015). A randomized controlled trial to improve social skills in young adults with autism spectrum disorder : The UCLA PEERS® program. **Journal of Autism and Developmental Disorders**. 45(12). 3978-3989.
- Little, S. G., Swangler, J., & Akin-Little, A. (2017). Defining Social Skills. In **Handbook of Social Behavior and Skills in Children**. CA : Jossey-Bass.
- Stufflebeam and Daniel, (2003). The CIPP model for Evaluation. **International Handbook of Educational Evaluation**. 9. 31-62.
- Stufflebeam, D. L. and Shinkfield, A.J.. (2007). **Evaluation theory model & Applications**. CA : Jossey-Bass.

บทบาทของสตรีในทางการเมืองการปกครอง*
THE ROLE OF WOMEN IN POLITICS AND GOVERNMENT

พรพิมล โพรชัยหล้า¹

Pornpimol Phochailar¹

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด¹

Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus¹

Email : Phochailar11@gmail.com

บทคัดย่อ

บทบาทของสตรีในทางการเมืองการปกครอง เป็นการให้คำปรึกษา ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการเลือกตั้งแก่บุคคลอื่นในชุมชน การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่นๆ ในการออกเสียงเลือกตั้งและออกไปเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ และร่วมกับประชาชนในพื้นที่ในการร่วมกันรณรงค์การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ประชาสัมพันธ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในระดับต่างๆ เพื่อที่จะได้ติดตามการบริหารงานของนักรการเมืองท้องถิ่นร่วมกัน สตรีรวมกลุ่มในชุมชนและมีส่วนแนะนำผู้สมัครที่เป็นสตรีเพื่อจะได้มีผู้สมัครเลือกตั้งที่เป็นสตรีได้มีบทบาททางการเมืองท้องถิ่น สตรีมีความพร้อมที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่นประชาสัมพันธ์นโยบายพรรค แนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง แสดงความคิดเห็นเสนอนโยบายที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม ต่อนักการเมืองและผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงการลงรับสมัครเป็นนักรการเมืองท้องถิ่น

คำสำคัญ : บทบาทของสตรี; การเมือง; การปกครอง

* Received: July 6, 2022; Revised: August 22, 2022; Accepted: August 23, 2022

ABSTRACT

The role of women in politics and government as a consultation Publicize election information to others in the community. Being a good role model for others to vote and vote regularly and with people in the area to jointly campaign for the exercise of voting rights regularly, Promote local political participation at different levels in order to monitor the administration of local politicians together. Women gather in the community and guide women candidates in order to secure women candidates for local political roles. Women are ready to participate in local political activities. public relations party policy Introduce the candidates Comment and propose policies that are beneficial to the public, to politicians and local administrators including applying to be a local politician.

Keywords : Role of Women; Politics; Government

1. บทนำ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยในยุคสมัยใหม่ คือ การเลือกผู้แทนเข้ามาทำหน้าที่บริหารกิจการบ้านเมืองแทนประชาชน ในอดีตจนถึงปัจจุบันผู้แทนส่วนใหญ่ของประเทศไทยเป็นเพศชาย อาจเพราะเหตุว่าผู้หญิงถูกอบรมสั่งสอนให้เป็นกุลสตรี มีหน้าที่ดูแลบ้านเรือนและครอบครัวเป็นหลัก ส่วนผู้ชายเป็นผู้มีหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวและทำงานนอกบ้าน รวมถึงมีหน้าที่ในการบริหารกิจการบ้านเมืองด้วย ซึ่งกิจเช่นนี้มีใช้หน้าที่ของผู้หญิง แต่เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไปการทำงานนอกบ้านนั้นมิได้จำกัดแต่เพียงเฉพาะเพศชายผู้หญิงก็มีความจำเป็นเช่นเดียวกันจึงทำให้บทบาทของผู้หญิงในยุคสมัยใหม่จึงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และนอกจากการทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวแล้ว ผู้หญิงยังเข้ามามีบทบาทในการบริหารกิจการของบ้านเมืองรวมถึงการบริหารองค์ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผ่านการเป็นตัวแทนทางการเมือง เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารและสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งยังได้รับการยอมรับว่านักการเมืองหญิงมีความละเอียดอ่อนรอบคอบกว่าผู้ชาย รวมถึงนักการเมืองหญิงมีแนวคิดในการพัฒนาที่เน้นไปทางด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตได้ดีกว่าเพศชายที่เน้นไปทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการแต่กระนั้นหากเราพิจารณาทางสถิติจะพบว่าจำนวนส่วนของเพศหญิงต่อเพศชายในการเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมืองของประเทศไทยยังอยู่ในสัดส่วนที่น้อยกว่านานาประเทศอาจเนื่องจากติดที่กรอบและวิธีคิดในแบบเดิม (วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า, 2551)

การพัฒนาสตรีของไทยมีการพัฒนาก้าวหน้าไปได้ระดับหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ก่อนที่จะเริ่มกิจกรรมการพัฒนาสตรีตามแผนพัฒนาสตรีฯ ฉบับต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ผลที่เห็นเด่นชัดจากการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาสตรีในภาครัฐ และการตื่นตัวขององค์กรพัฒนาเอกชน รวมทั้งชุมชนระดับต่างๆ ในปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรที่เป็นสตรีมากกว่าบุรุษเล็กน้อยและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น

2. ความหมายเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในทางการเมืองการปกครอง

บทบาทของสตรีในประเทศไทยนั้นได้เพิ่มขึ้นกว่าในอดีตอย่างมากและพบว่า ผู้หญิงได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้นโดยประเทศไทยเป็นประเทศแรกๆ ในทวีปเอเชียที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงมีสิทธิเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2475 อย่างไรก็ดี บทบาทด้านการพัฒนาชาติยังไม่เป็นที่ยอมรับมากนักผู้หญิงยังคงมีบทบาทน้อยในการเมืองไทย ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมาจากความตระหนักเรื่องความเท่าเทียมทางเพศที่ไม่เพียงพอและจากทัศนคติของสังคมได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในมุมมองต่างๆ ดังนี้

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในทางการเมืองการปกครอง การพัฒนาสตรี หมายถึง ความพยายามที่จะกำหนดทิศทางการคลี่คลายของสังคม จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในโครงสร้างเศรษฐกิจ การเมือง และการแบ่งงานระหว่างเพศที่จะเอื้ออำนวยให้กับสมาชิกในสังคม ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชายได้รับผลประโยชน์จากการอยู่ร่วมกันในสังคมกันอย่างเท่าเทียมกันถ้วนหน้า ถ้าหากจุดมุ่งหมายในท้ายที่สุดของการพัฒนาสตรีคือ ความเป็นอิสระของสตรีจากความสัมพันธ์ทางอำนาจที่มีแนวโน้มเป็นฝ่ายเสียเปรียบ การพัฒนาสตรีน่าจะเป็นกระบวนการที่ไม่เพียงแต่สร้างความเสมอภาคในโอกาสเท่านั้น แต่สร้างเงื่อนไขที่จะทำให้สตรีมีสิทธิ์ที่จะเลือกทางการเมืองดำเนินชีวิต และมีอำนาจที่จะกำหนดและควบคุมชีวิตทั้งภายในและภายนอกบ้าน ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ขาดเสียมิได้ สำหรับศักดิ์ศรีและความเป็นตัวเองในฐานะมนุษย์ในขณะเดียวกันในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมการพัฒนาสตรีย่อมจะรวมถึงการสร้างเงื่อนไขที่จะเอื้ออำนวยให้สตรีมีอำนาจหน้าที่ที่จะกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคมให้เสมอภาคของสมาชิกทุกคนด้วย (จิรติ ดิงค์ภักดิ์, 2530) สอดคล้องกับการพัฒนาสตรี หมายถึง การทำให้สถานะภาพและบทบาทของสตรีเท่าเทียมกับบุรุษ ถ้าหากสตรีสามารถตัดสินใจเรื่องสำคัญๆ เกี่ยวกับชีวิตของตนโดยอิสระ ไม่ต้องอยู่ภายใต้อาณัติของผู้อื่นและมีสิทธิหน้าที่ที่ตลอดจนโอกาสในการประกอบกิจการต่างๆ ภายในครอบครัวและสังคมเท่าเทียมกับบุรุษก็อาจจะกล่าวได้ว่าสตรีมีสถานะสูง (จุไรรัตน์ จันทร์ธำรง, 2549) ซึ่งสอดคล้องกับสตรีนิยม มีความหมายทั้งในส่วนที่เป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม และเป็นองค์กรที่เกี่ยวกับสถานะที่ด้อยกว่าของผู้หญิงในสังคมรวมทั้งคำอธิบายต่อความเป็นรองของผู้หญิงที่ดำรงอยู่ สตรีนิยมแม้ว่าจะเป็นคำที่ถูกสร้างขึ้นมาจากสังคมตะวันตกตามความหมายของ

มันไม่ได้จำกัดอยู่เพียงขอบเขตของประเทศทางภูมิศาสตร์เท่านั้น สังคมไทยก็มีประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อสถานะที่ดีขึ้นของสังคมผู้หญิงของตัวเองอยู่ไม่น้อย อีกทั้งมีความพยายามที่จะหาองค์ความรู้เกี่ยวกับผู้หญิงที่เป็นของตนเองอยู่ ดังนั้นสตรีนิยมจึงไม่ใช่ของแปลกปลอมหรือของสิ่งเข้าจากตะวันตกเสียทั้งหมดสำหรับสังคมไทย (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545)

การมีส่วนทางการเมืองของสตรีว่าสตรีไทยมีการรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องสิทธิทางการเมืองมาเรื่อยมาตั้งแต่ก่อน ปี พ.ศ. 2475 โดยเน้นว่าการเรียกร้องสิทธิในทางการเมืองที่เท่าเทียมกันของหญิงชาย แม้ว่าในช่วงเวลาดังกล่าวแนวคิดเรื่องนี่ยังคงเป็นเรื่องแนวคิดใหม่ โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย รูปธรรมประการหนึ่งคือการที่บทบาทเฉพาะกาลในรัฐธรรมนูญฉบับปี 2517 ที่ระบุให้แก้ไขกฎหมายอื่นๆ ที่ขัดต่อความเท่าเทียมกันของชายและหญิงในทางการเมืองและการบริหารราชการนอกจากนี้ การเรียกร้องสิทธิทางการเมืองโดยให้สตรีมีโอกาสเลือกเรียนวิชาสามัญเช่นเดียวกับชายผลที่ตามมาคือการศึกษาที่สตรีมีความรู้ด้านวิชาชีพ สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อทำงานได้เท่าเทียมกับบุรุษ (โคทม อาริยา และคณะ, 2519) สาเหตุที่ทำให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและความก้าวหน้าของผู้หญิงในทางการเมือง อาจสรุปได้ 2 ปัจจัยคือ (เมทินี พงษ์เวช, 2541) ปัจจัยภายนอกซึ่งรวมถึงวัฒนธรรมทางการเมืองที่พรรคการเมืองปิดกั้นโอกาสให้ผู้หญิงจึงทำให้ผู้หญิงไม่ยอมเข้าร่วมพรรคการเมือง นอกจากนี้ส่วนต่างๆ ของสังคมไม่ให้โอกาสผู้หญิงและไม่ได้ให้การสนับสนุนเท่าที่ควร รวมทั้งทัศนคติและพันธนาการทางความคิดที่กีดกันผู้หญิงหรือไม่มั่นใจในผู้หญิง ปัจจัยภายในซึ่งเชื่อมโยงกับตัวผู้หญิงเองคือ ผู้หญิงขาดความมั่นใจ ขาดความรู้ทางการเมืองขาดเป้าหมาย ขาดข่าวสารรวมทั้งการยอมรับสภาพ ไม่เห็นคุณค่าของตัวเอง ซึ่งหลายๆ ส่วนเหล่านี้เนื่องจากประเพณีวัฒนธรรมที่หลอมหล่อมมาให้ผู้หญิงเป็นผู้ตาม และมีบทบาทหลักในฐานะมารดาและภรรยา

ปัญหาและอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีประกอบไปด้วยปัจจัยต่างๆ ดังนี้ (กมลลา ชันทปราบ, 2535)

1. ปัจจัยทางด้านกรกล่อมเกลากทางการเมือง
2. ปัจจัยด้านกายภาพ
3. ปัจจัยด้านโครงสร้างสังคม
4. ปัจจัยด้านการจัดลำดับชนชั้นทางสังคม
5. ปัจจัยด้านครอบครัวและความรับผิดชอบในฐานะแม่บ้านและมารดา
6. ปัจจัยด้านกฎหมายและข้อบังคับทางสังคม
7. ปัจจัยทางด้านความเชื่อทางศาสนาและแง่คิดทางมานุษยวิทยา
8. ปัจจัยด้านค่านิยมและความเชื่อด้านจิตวิทยา

ดังนั้น สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของผู้หญิงทางการเมือง เวทีสาธารณะเป็นสิ่งสำคัญในการประกันว่าจะมีการวางนโยบาย บัญญัติ และบังคับใช้กฎหมายซึ่งคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนสตรี ในศตวรรษนี้ผู้หญิงได้รับสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและลงสมัครรับเลือกตั้งในองค์กรทางการเมืองของเกือบทุกประเทศ

3. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในทางการเมืองการปกครอง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในสังคมปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมในการในทางการเมืองมากขึ้นผู้หญิงควรจะใช้โอกาสนี้ได้พัฒนาตนเองพัฒนาศักยภาพบทบาทของผู้หญิงให้เทียบเท่ากับผู้ชาย และควรพัฒนาทางด้านการศึกษา วิชาชีพประสบการณ์ การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทางสังคมให้มากขึ้นและสร้างองค์กรเครือข่ายของผู้หญิงให้มีความเข้มแข็งมากขึ้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีนั้นมีความสำคัญมากในปัจจุบัน และเหตุที่จำเป็นจะต้องผลักดันให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการบริหารมากขึ้น โดยเฉพาะในระดับองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะการที่จะดำเนินการผลักดันนโยบายทางสังคมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคม และโดยเฉพาะในการพัฒนาเด็กและสตรีในระดับพื้นฐานทางสังคมที่ใกล้ชิดกลุ่มที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาสังคมมากขึ้น เพราะสตรีมีลักษณะที่ละเอียดอ่อนที่จะสามารถสังเกต และเข้าใจในปัญหา ความต้องการ และการนำไปกำหนดนโยบายที่เหมาะสมต่อเด็กและสตรีต่อไป และสังคมต้องตระหนักว่าการพัฒนาเด็กและสตรีเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาสังคมและชาติต่อไปในอนาคต

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเป็นองค์ประกอบเฉพาะของสตรีเองที่น่าจะช่วยเหลือให้ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเพิ่มขึ้น ปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยเชิงสมมติสามารถจำแนกได้ เป็น 3 กลุ่ม ใหญ่ๆ คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของสตรี ได้แก่ อายุ การศึกษารายได้ อาชีพ
2. ปัจจัยทางการเมือง ได้แก่
 - 2.1 ความรู้ทางการเมืองของสตรี หมายถึง ความสามารถของสตรีในการทำความเข้าใจและอธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น
 - 2.2 ความสำนึกในหน้าที่ทางการเมืองของสตรีหมายถึง การตระหนักและแสดงออกด้านการเมืองตามสิทธิที่ตนมีอยู่
 - 2.3 การรับข่าวสารทางการเมืองของสตรี หมายถึง ระดับการติดตามข่าวสารทางการเมืองของสตรี

3. ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่

3.1 การที่สตรีเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ได้แก่ การที่สตรีเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มสหกรณ์ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มผลิตสินค้าชุมชนต่าง

3.2 การรับรู้บทบาททางสังคมคาดหวังของสตรี หมายถึง การตระหนักถึงสิ่งที่สตรีควรแสดงออกภายใต้บรรทัดฐานของสังคม

3.3 ความรู้สึกเป็นชุมชนของสตรี คือ การที่สตรีมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่มีความต้องการที่จะทำในสิ่งที่มีประโยชน์ต่อชุมชนของตนเอง

3.4 การสนับสนุนครอบครัวได้แก่ การที่ครอบครัวของสตรีให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือทั้งทางกายภาพและทางจิตใจแก่สตรีในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

ปัญหาระดับปัจเจกที่กระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางการเมืองของสตรีซึ่งตรงกันข้ามกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีปัญหาเฉพาะที่กระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเป็นองค์ประกอบที่ขัดขวางเบียดบัง ลดทอนการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีทำให้ระดับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีลดลง ส่งผลทางลบต่อการมีส่วนร่วมของสตรีปัญหาเหล่านี้สามารถจำแนกออกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. ปัญหาส่วนบุคคล
2. ปัญหาด้านการเมือง
3. ปัญหาด้านสังคมและวัฒนธรรม

สภาพแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอกของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีว่า หมายถึงปัจจัยภายนอกที่อยู่ล้อมรอบตัวสตรีโดยอยู่นอกเหนือจากการควบคุมของสตรี ปัจจัยเหล่านี้นอกจากจะส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีแล้วยังได้รับผลกระทบจากการมีส่วนร่วมของสตรีด้วยเช่นกัน ซึ่งมีหลายปัจจัยเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องได้แก่

1. บรรยากาศทางการเมือง หมายถึง ความรู้สึกและการแสดงออกทั่วไปของตัวแสดงทางการเมือง เช่น นักการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และประชาชน

2. โครงสร้างทางสถาบันขององค์การทางการเมือง หมายถึง โครงสร้างของกฎระเบียบต่างๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการที่สร้างขึ้นโดยองค์การทางการเมือง

3. เสถียรภาพทางการเมือง ได้แก่ แนวโน้มที่ฝ่ายบริหารจะสามารถทำงานได้ตลอดวาระการทำงานและความถี่ของการเปลี่ยนแปลงของผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องผู้ที่เข้ามาดำรงตำแหน่งในฝ่ายบริหาร

4. วัฒนธรรมทางการเมือง ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ทศนคติค่านิยม ความเชื่อทางการเมืองของบุคคลที่มีต่อการเมืองที่ได้รับการปลูกฝัง อบรม และถ่ายทอดสืบต่อกันมาในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งมีผลสะท้อนต่อแบบแผนพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองและองค์ประกอบทางการเมือง

5. สภาพทางเศรษฐกิจ หมายถึง สภาพโดยทั่วไปของการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการของประเทศ

6. ลักษณะของสังคม หมายถึง สภาพความเป็นอยู่โดยทั่วไปของคนในชุมชน

7. วัฒนธรรมของสังคม หมายถึง แบบแผนของการกระทำหรือแบบอย่างการดำเนินชีวิตที่กลุ่มสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตร่วมกันได้อย่างผสมผสานและถาวร โดยมีการถ่ายทอดไปอีกกลุ่มหนึ่งได้

ดังนั้น จากการศึกษาที่อธิบายมาทั้งหมดจึงสรุปแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรี ซึ่งเน้นที่การส่งเสริมคุณสมบัติส่วนบุคคลของสตรีให้พร้อมที่จะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นได้ในระดับสูงได้ต่อไป

1. ส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเมือง เมื่อสังคมใดมีกลุ่มทางการเมืองที่เป็นทางการและกลุ่มนั้นได้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอยู่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสมาชิกกลุ่มที่ได้รับการเลือกตั้งแล้วจำนวนมาก กลุ่มทางการเมืองกลุ่มนั้นจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการได้หรือไม่ได้รับการเลือกตั้งของสตรี

2. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทางสังคม หากสตรีได้รับการส่งเสริมให้มีเครือข่ายสตรีก็จะมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและข้อมูลที่สำคัญต่อการได้รับเลือกเข้าไปบริหารจัดการระดับท้องถิ่นได้

3. ส่งเสริมการเข้ากลุ่มทางสังคม การส่งเสริมการเข้าร่วมกลุ่มทางสังคมนั้น นับได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมที่มีการกีดกันหรือไม่เปิดโอกาสให้สตรี กลุ่มทางสังคมจะเป็นที่ซึ่งสตรีสามารถแสดงออกได้ซึ่งความสามารถในด้านต่างๆและภาวะผู้นำ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการยอมรับจากสมาชิกกลุ่มทางสังคมนั้นๆ ซึ่งเท่ากับว่าส่วนหนึ่งของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ยอมรับสตรีมากขึ้น

4. ส่งเสริมให้การศึกษาความรู้ การส่งเสริมการศึกษามีความรู้เฉพาะจะทำให้สตรีมีความสมรรถนะที่สูงขึ้น สามารถดำเนินการแก้ปัญหาให้แก่ชุมชนได้มากขึ้น ซึ่งจะทำให้ได้รับการยอมรับจากชาวบ้านมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การมีแต่เพียงวุฒิการศึกษาที่เป็นทางการนั้นไม่เพียงพอ สตรีจะต้องมีความรู้ในด้านที่จำเป็นต่อการทำงานให้แก่ชุมชนอีกด้วย ซึ่งความรู้ตรงนี้เองที่ต้องได้มาจากการเรียนรู้ผ่านทางประสบการณ์โดยตรง

5. ส่งเสริมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือชาวบ้าน การส่งเสริมการมีความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือชาวบ้านจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สตรีได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับท้องถิ่น ที่มีลักษณะด้านเศรษฐกิจเป็นแบบที่พึ่งพา เกษตรกรรมเพราะในท้องถิ่นเช่นนี้ ความคาดหวังของชาวบ้านต่อผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้ที่มุ่งหวังจะดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะอยู่ที่ความสามารถในการให้ความช่วยเหลือชาวบ้านได้

6. ส่งเสริมความสามารถในการพัฒนา ถ้าหากสภาพเศรษฐกิจของสังคมมีลักษณะพึ่งพาอุตสาหกรรมมาก รายได้ของคนในท้องถิ่นส่วนมากผูกโยงกับอุตสาหกรรม แนวทางการส่งเสริมที่มี

ความสำคัญแบบพิเศษก็คือ การส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาของสตรี เพราะในสังคมที่มีลักษณะเช่นนี้ กิจกรรมทางเศรษฐกิจจะเป็นปัจจัยหลักที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกผู้ที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นผู้แทนของเขาในการปกครองส่วนท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิง สามารถแบ่งออกเป็น 2 แนวทางได้แก่ ทางที่หนึ่งได้แก่ การมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการและทางที่สองคือการมีส่วนร่วมอย่างไม่เป็นทางการ โดยการมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการสามารถแบ่งการมีส่วนร่วมของผู้หญิงได้ออกเป็น 3 กลุ่มย่อยคือ (กฤตยา อาชวนิจกุล, 2551)

1. กลุ่มอิสระ เป็นกลุ่มที่มีความสนใจทางการเมืองและประสงค์ที่จะทำงานการเมืองด้วยความจริงใจ มุ่งผลประโยชน์ส่วนรวม

2. กลุ่มที่มีสายสัมพันธ์ที่แข็งแกร่ง เป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์อันดีกับนักการเมือง หรือฐานคะแนนเสียง และการได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มคนเหล่านี้เป็นสำคัญสามารถเปิดพื้นที่ทางการเมืองของผู้หญิงได้

3. กลุ่มที่ทำหน้าที่เป็นเพียง ตัวแทน ในทางการเมืองในปัจจุบันจะพบกลุ่มผู้หญิงทำหน้าที่เป็นตัวแทน หรือ Nominee แทนบุคคลซึ่งอาจจะเป็นผู้ชาย พ่อ พี่ น้อง เนื่องจากบุคคลเหล่านี้ไม่สามารถทำงานหน้าที่ในทางการเมืองได้ จึงต้องมีตัวแทนเพื่อทำหน้าที่หรือเพื่อรักษาพื้นที่ทางการเมืองแทนตน

การเมืองภาคพลเมืองเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างบทบาททางการเมืองของผู้หญิง สถาบันการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการพระปกเกล้าควรให้ความสนใจกับกลุ่มผู้นำในภาคการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ไม่เป็นทางการ หรือเรียกกันว่าการเมืองภาคพลเมือง เนื่องจากสังเกตพบว่าในกลุ่มประชาคมมีผู้หญิงเข้าไปมีบทบาทจำนวนมาก อาทิ กรณีของสมัชชาสุขภาพที่มีผู้นำที่เป็นผู้หญิงจำนวนมาก และเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพสูง ดังนั้น ภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะภาควิชาการจึงต้องทำหน้าที่ในการเสริมสร้างโอกาสให้กลุ่มผู้นำสตรีสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เน้นว่าต้องการสร้างโอกาสเนื่องจากกลุ่มผู้นำสตรีเป็นเหล่านี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพสูงอยู่แล้ว สมาชิกสภาท้องถิ่นที่เป็นผู้หญิงส่วนใหญ่ก้าวมาจากการเป็นผู้นำของสตรีของกลุ่ม องค์กร หรือประชาคมในระดับท้องถิ่นส่วนใหญ่ ดังนั้น การผลักดันให้เกิดการเมืองภาคพลเมืองก็จะเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้เกิดการขับเคลื่อนผู้หญิงให้เกิดมีบทบาททางการเมืองได้อีกวิธีหนึ่ง การเพิ่มคุณภาพสำคัญกว่าการเพิ่มเชิงปริมาณ ในเกือบทั่วโลกใช้วิธีการที่เรียกว่า โควตา ซึ่งเป็นการเลือกที่ปฏิบัติที่เป็นธรรม เพื่อเพิ่มจำนวนผู้หญิงในวงการการเมืองซึ่ง โควตาเหล่านี้เป็นการกำหนดกฎเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจนว่าในการเมืองระดับชาติต้องมีสัดส่วนหรือจำนวนนักการเมืองผู้หญิงจำนวนเท่าใดและสำหรับกรณีของประเทศไทยหากเลือกใช้ระบบ โควตาก็จะทำให้จำนวนนักการเมืองเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ดังนั้น จึงต้องมีการขับเคลื่อนผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น การขับเคลื่อนที่จะทำ
ให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมี 2 แนวทาง ได้แก่ 1) การใช้สิทธิทางการเมืองและการมีพื้นที่ทาง
การเมือง 2) การเมืองภาคประชาชน ด้วยวิธีการขับเคลื่อนพื้นที่ทางการเมืองของผู้หญิงรูปแบบเดิมและมิติใหม่
การขับเคลื่อนพื้นที่ทางการเมืองของผู้หญิงรูปแบบเดิมมีดังนี้คือ

1. หากผู้หญิงมีความสนใจทางการเมืองเพิ่มขึ้น หรืออยากจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง
เพิ่มขึ้นโอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งก็จะมากขึ้นด้วย ดังนั้น ในเบื้องต้นต้องให้ผู้หญิงมีความสนใจการเมือง
มากยิ่งขึ้น

2. เพื่อให้เกิดการยอมรับและเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับผู้หญิง ต้องทำให้เป็นเรื่องผู้หญิง
เข้าสู่ความสนใจของสาธารณะและกลายเป็นกระแสของสังคม

3. รมรณรงค์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนบทบาทของผู้หญิงในทาง
การเมืองร่วมกัน อาทิ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน สำนักกิจการสตรี และ
สถาบันครอบครัว สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่ง
ประเทศไทย สมาคมพัฒนาสตรีไทย เป็นต้น

การขับเคลื่อนพื้นที่ทางการเมืองของผู้หญิงในมิติใหม่มีดังนี้คือ

1. การรณรงค์เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างและประโยชน์ที่จะได้รับเป็น การชี้ให้สาธารณะ
ชนเห็นว่าในการมีส่วนร่วมทางการเมืองหรือ การเลือกตั้งหากผู้หญิงเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือ
การเลือกตั้ง หากผู้หญิงเข้าไปมีส่วนร่วมแล้วสังคมได้อะไร ครอบครัวได้อะไร ชุมชนได้อะไร และถ้าผู้หญิง
เข้าไปมีส่วนร่วมแล้วก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอะไรให้กับชุมชน สังคมท้องถิ่น และครอบครัว อย่างไร

2. การชักชวนผู้หญิงที่มีคุณสมบัติเหมาะสมลงสมัครรับเลือกตั้ง เป็นการชักชวนให้ผู้ที่
คุณสมบัติรับเลือกตั้งเพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชน

3. การพัฒนาศักยภาพ เป็นการให้องค์ความรู้ หรือชุดความรู้เกี่ยวกับการทำหน้าที่เป็น
ตัวแทนในทางการเมือง และเป็นการให้ชุดความรู้ในเชิงเทคนิคซึ่งเป็นประโยชน์ในการหาเสียง

4. การสร้างเครือข่ายในการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เป็นการหาแนวร่วมในฐานะคณะและ
แนวร่วมในทางการเมืองกับกลุ่ม เยาวชน สตรี และอื่นๆ เพื่อให้ร่วมกันรณรงค์

4. สรุป

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในสังคมปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมในการ
ในทางการเมืองมากขึ้นผู้หญิงควรจะใช้โอกาสนี้ได้พัฒนาตนเองพัฒนาศักยภาพบทบาทของผู้หญิงให้
เทียบเท่ากับผู้ชาย และควรพัฒนาทางด้านการศึกษา วิชาชีพประสบการณ์ การเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้
ทางสังคมให้มากขึ้นและสร้างองค์กรเครือข่ายของผู้หญิงให้มีความเข้มแข็งมากขึ้นความสำคัญในการสร้าง

สังคมไทยเป็นสังคมที่เสมอภาค คนในสังคมมีเจตคติที่ดี ตระหนักและยอมรับถึงบทบาทสตรีในบริบทต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน สังคมไทยมีความเป็นธรรม ยุติธรรม โดยสตรีทุกกลุ่มมีโอกาส เข้าถึง และได้รับการศึกษาทุกระดับ มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการพัฒนา ศักยภาพด้านต่างๆ อย่างเหมาะสมสตรีมีสุขภาพ สุขภาวะ มีความมั่นคงในชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สตรีมีความมั่นใจ และมีศักยภาพในการเข้าร่วมทางการเมือง การบริหารและการตัดสินใจในระดับต่างๆ องค์กรและกลไกสตรีระดับต่างๆ มีความเข้มแข็ง เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาสตรี

5. บรรณานุกรม

- กมลลา ชันทปราบ. (2535). **ผู้หญิงกับการมีส่วนร่วม**. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กฤตยา อาชวนิจกุล. (2551). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิงในสตรีกับการเมือง: ความเป็นจริง พื้นที่ทางการเมืองและการขับเคลื่อน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมดาเพลส.
- โคทม อาริยา และคณะ. (2519). **สะท้อนสตรีไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยเชชม.
- จิรติ ดิงค์ภักดิ์. (2530). **“แนวคิดเรื่องการพัฒนาสตรี” ใน สตรีไทยในสมัยรัตนโกสินทร์และการศึกษาวิจัยงานพัฒนาสตรี**. กรุงเทพฯ : คณะสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุไรรัตน์ จันทน์อารง. (2549). **“ผู้หญิงและการพัฒนา” ในรวมบทความประเด็นเรื่องสตรี**. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยทางสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมทินี พงษ์เวช. (2541). **ผู้หญิงบนเส้นทางแห่งอำนาจและการตัดสินใจ**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและการพัฒนา.
- วารุณี ภูริสินสิทธิ์. (2545). **สตรีนิยม ขบวนการ และแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20**. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปไฟ.
- วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า. (2551). **สตรีกับการเมือง**. นนทบุรี : โรงพิมพ์ธรรมดาเพลส.

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคใหม่*

TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP THE NEW ERA

พระครูวินัยธรสุวรรณ สุวรรณโณ(เรืองเดช)¹

Phrakhruwinaithornsawan Suwanno(Reungdej)¹

โรงเรียนการกุศลวัดหนองแวง¹

Kankusonwatnongwang¹

Email : Suwanneu142@gmail.com

บทคัดย่อ

การเป็นผู้นำในเศรษฐกิจยุคใหม่ ย่อมมีความแตกต่างกันไปจากผู้นำในแบบเดิม การเป็นผู้นำในยุคนี้ควรเป็นผู้สนับสนุนที่ดีมากกว่าเป็นผู้บัญชาการซึ่งคุณลักษณะและพฤติกรรมความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคใหม่ส่งผลต่อพฤติกรรมของสมาชิกในหน่วยงานและหากหน่วยงานนั้นต้องการทำการเปลี่ยนแปลง พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีผลอย่างมากต่อความสำเร็จและนำพาองค์กรไปสู่สถานการณ์ใหม่ที่ดีขึ้น

คำสำคัญ : ผู้นำ; ภาวะผู้นำ; ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

* Received: July 1, 2022; Revised: August 21, 2022; Accepted: August 23, 2022

ABSTRACT

Leadership in the modern economy there will be differences from the traditional leaders. Today's leadership should be a good advocate rather than a commander. Characteristics and behavior of leadership changes in the new era affect the behavior of members of the agency and if the organization wants to make changes. It was found that transformational leadership had a profound effect on success and lead the organization to a new and better situation.

Keywords : Leader; Leadership; Transformational Leadership

1. บทนำ

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อ องค์การอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ องค์การจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและสร้างพื้นที่ให้ องค์การ สามารถยืนหยัดอยู่ในโลกที่อุดมไปด้วยการเปลี่ยนแปลงนี้ องค์การจึงเปรียบเสมือนสิ่งมีชีวิตที่ต้องมีการ ปรับตัวอย่างต่อเนื่องเพื่อความอยู่รอดและสร้างความสำเร็จได้เปรียบในการแข่งขัน บริบทของการเปลี่ยนแปลง อย่างต่อเนื่องประกอบด้วยความถี่ของการเปลี่ยนแปลงซึ่งแม้จะมีขนาดเล็ก ก็สามารถส่งผลกระทบต่อ องค์การได้อย่างต่อเนื่องได้ (Brown & Eisenhardt, 1997; Weick & Quinn, 1999) องค์การไม่สามารถที่จะ ดำเนินการปรับเปลี่ยนตัวเองได้ ต้องอาศัยตัวบุคคลหรือกลุ่มคนที่อยู่ในองค์การช่วยผลักดันให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง บุคคลสำคัญที่มีส่วนผลักดันและสนับสนุนให้ องค์การเกิดการเปลี่ยนแปลงบรรลุเป้าหมายได้ อย่างราบรื่น คือ ตัวผู้นำองค์การและกลุ่มคนที่อยู่ในองค์การ ผู้นำที่ดีต้องมีคุณสมบัติของผู้นำทั้งด้าน บุคลิกภาพ ด้านแรงจูงใจ ด้านความรู้ความสามารถ (Yukl, 1998) และนำคุณลักษณะการเป็นผู้นำที่ดีมา ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทขององค์การ (Riaz & Haider, 2010)

เนื่องจากกระบวนการหรือวิธีการเปลี่ยนแปลงองค์การค่อนข้างซับซ้อน อาจส่งผลกระทบต่อ ความสัมพันธ์ของบุคลากรในองค์การ และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน ดังนั้นการดำเนินการ เปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างองค์การ ด้านตัวบุคคล ด้านเทคโนโลยี ด้านกลยุทธ์ด้านวัฒนธรรม ล้วนส่งผลกระทบต่อทางอารมณ์ของพนักงานในองค์การ เช่น ความรู้สึกเจ็บปวด สูญเสียความสะดวกสบาย รู้สึกไม่ปลอดภัย ความกลัว ความวิตกกังวล ขาดกำลังใจในการทำงาน คนส่วนใหญ่มักกลัวความ เปลี่ยนแปลงและจะแสดงออกโดยการต่อต้าน ผู้นำต้องเอาชนะต่อแรงต้านทานให้ได้เสียก่อน จึงจะ สามารถนำพาการเปลี่ยนแปลงองค์การไปสู่ความสำเร็จ (Coghlan, 1993 ; Duck, 1993 ; Pietersen,

2002) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงควรทักษะที่สำคัญ คือ ความสามารถในการสื่อสารและการรับฟังเข้าใจถึงความความคิดเห็นที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล เพื่อลดการต่อต้าน การสื่อสารกับพนักงานโดยตรงให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง ให้การยอมรับความคิดใหม่ๆ ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดและสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี จะช่วยทำให้คนในองค์กรที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงคลายความเครียดลงได้ (Chew et al., 2006) ดังนั้น ผู้นำในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงควรต้องมีคุณสมบัติและแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อลดความตึงเครียดและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน (Bass & Riggio, 2006)

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคใหม่

2.1 แนวคิดภาวะผู้นำยุคใหม่

ในปัจจุบันยังมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำอยู่ตลอดเวลา จึงเกิดเป็นแนวคิดที่สำคัญๆ (มัลลิกา ต้นสอน, 2544) ดังนี้

1. ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนและแบบเปลี่ยนแปลง (Transactional and Transformational Leadership) ผู้นำแบบแลกเปลี่ยน คือ ผู้นำแบบเดิมที่ใช้การแลกเปลี่ยนโดยรางวัลต่างๆ เป็นเครื่องมือในการชักจูงให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้ได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งต่างฝ่ายต่างก็ได้รับผลประโยชน์ที่แลกเปลี่ยนกัน ส่วนผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงนั้น จะใช้ความสามารถเปลี่ยนความเชื่อทัศนคติของสมาชิก เพื่อให้สมาชิกทำงานได้บรรลุเหนือกว่าเป้าหมายที่ต้องการ โดยผู้นำจะถ่ายทอดความคิด ประสบการณ์ และกระตุ้นทางด้านความคิดต่างๆ ให้แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2. ทฤษฎีความสามารถพิเศษของผู้นำ (Charismatic theory) เป็นการกล่าวถึงบุคลิกภาพของผู้นำที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างไปจากบุคคลอื่น รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544) กล่าวว่า ผู้นำที่มีความสามารถพิเศษ ควรจะมีลักษณะดังนี้ คือ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถด้านทักษะการสื่อสาร ความสามารถที่ทำให้ผู้อื่นไว้วางใจ ความสามารถทำให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเองมีความสามารถ มีพลังและมุ่งการปฏิบัติให้บรรลุผล แสดงอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมและเอื้ออาทรแก่ผู้อื่น ชอบที่เสี่ยง สร้างกลยุทธ์ใหม่ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีการโฆษณาตัวเอง และทำให้การขัดแย้งภายในเกิดขึ้นน้อยที่สุด

กระแสในปัจจุบันได้มุ่งให้ความสนใจกับ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) และภาวะผู้นำที่มีความสามารถพิเศษ (Charismatic leadership) ซึ่งแนวคิดเหล่านี้ได้พยายามอธิบายว่า ผู้นำประสบความสำเร็จในระดับสูงในการจูงใจสมาชิก ความผูกพันต่อองค์กร ความเคารพนับถือ ความไว้วางใจ ความชื่นชมในตัวผู้นำ การอุทิศตนในการทำงาน ความจงรักภักดี และการปฏิบัติงานของสมาชิกได้อย่างไร และยังพยายามอธิบายอีกว่า ผู้นำบางคนสามารถนำองค์กรหรือหน่วยงานของตนประสบความสำเร็จอย่างยอดเยี่ยมได้อย่างไร (House, R. J., Delbecq, A., & Taris, T. W., 1998) เนื่องจากการดำเนิน

ธุรกิจขององค์การในยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีการลงทุนหรือดำเนินธุรกิจข้ามประเทศ ทำให้หลายๆองค์การมุ่งสร้างผู้นำที่สามารถบริหารและจัดการคนในประเทศที่ไปลงทุนหรือดำเนินธุรกิจ ประกอบกับแนวคิดที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอต่อการสร้างรูปแบบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูงสุด จึงนำไปสู่การพัฒนาแนวคิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม (Cross-Cultural Perspectives) ขึ้น (Hartog and Koopman, 2001)

ทวิสันต์ วิชัยวงษ์ และยุภาพร ยุภาศ (2562) ได้ให้ความหมายว่าผู้นำยุคใหม่ หมายถึงการเป็นผู้นำในเศรษฐกิจยุคใหม่ ย่อมมีความแตกต่างกันไปจากผู้นำในแบบเดิม การเป็นผู้นำในยุคนี้ ผู้นำควรเป็นผู้สนับสนุนที่ดีมากกว่าเป็นผู้บัญชาการ “เจ้านายที่เอาแต่สั่งและเผด็จการกับลูกน้องอย่างเดียวนั้น จะรู้สึกว่าการทำงานในบรรยากาศที่ไม่คุ้นเคย และการยอมรับแนวคิดใหม่ๆเป็นเรื่องที่ยากเย็นสำหรับเขา ผู้นำแบบเก่าเคยชินกับการบอก การสั่งลูกน้องแต่เพียงอย่างเดียว ในขณะที่ผู้นำยุคใหม่ใช้วิธีการตั้งคำถาม ผู้นำแบบเก่ายึดติดอยู่กับวิธีการแก้ไขปัญหาของตนแต่เพียงผู้เดียว ในขณะที่ผู้นำยุคใหม่จะเปิดกว้างต่อความคิดและข้อเสนอใหม่ๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเปิดกว้าง” จะเห็นได้ว่า ผู้นำยุคใหม่มีการบริหารงานในรูปแบบ ระบบเปิด (open system) นั่นคือ การเปิดรับความคิดเห็นของสมาชิกอย่างอิสระ การเปิดกว้างทางข้อมูลข่าวสาร และการสร้างบรรยากาศที่ดีในองค์การเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกทั่วทั้งองค์การ แต่ในยุคเก่าจะเป็นในรูปแบบ ระบบปิด (close system) ที่ลูกน้องต้องรับฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาแต่เพียงผู้เดียว

ธเนศ ยุคันตวนิชชัย (2560) ได้อธิบายถึงเศรษฐกิจยุคใหม่ (New Economic Era) นั้นหมายถึงเศรษฐกิจใหม่ในสังคมโลกที่มีการปรับตัวเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว และมีการแข่งขันสูงไปตามสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ซึ่งองค์กรในเศรษฐกิจยุคใหม่ควรปรับตัวโดยการนำเอาวิทยาการสมัยใหม่และเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้เพื่อพัฒนาองค์การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน เพื่อก่อเกิดนวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ๆ อันเป็นผลให้องค์การเกิดความอยู่รอดและยั่งยืน

อนึ่ง ความแตกต่างระหว่างเศรษฐกิจยุคเก่า กับเศรษฐกิจยุคใหม่ นั้นมีความแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นทางด้านการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างพลวัต การบริหารที่มีความยืดหยุ่นกว่ายุคเก่า ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงและโอกาสในระดับที่สูงกว่า การได้รับการสนับสนุนโอกาสการเจริญเติบโตทางด้านความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชนที่มีมากขึ้น การมีทักษะที่หลากหลายในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ มากกว่ามุ่งเพียงทักษะความชำนาญเฉพาะด้าน สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้นำองค์กรยุคใหม่ต่างต้องปรับตัวเพื่อให้ทันต่อเศรษฐกิจยุคใหม่บนฐานวิถีชีวิตใหม่ New Normal ต่อไป ราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. 2563 (2563) ได้ให้ความหมายของคำว่า New Normal คือ ความปรกติใหม่ หรือ ฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง สถานการณ์หรือปรากฏการณ์ ที่แต่เดิมเป็นสิ่งที่ไม่ปรกติ ผู้คนไม่คุ้นเคยไม่ใช่มาตรฐาน ต่อมาเมื่อเกิดเหตุหรือเกิดวิกฤติบางอย่างจึงมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้สถานการณ์หรือปรากฏการณ์นั้นกลายเป็นสิ่งที่ปรกติและเป็นมาตรฐานขณะที่ กรมสุขภาพจิต (2563) ได้อธิบายว่า New

Normal นั้นถูกนำมาใช้ครั้งแรกโดยบิลล์ กรอส (Bill Gross) ผู้ก่อตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ชาวอเมริกัน โดยตอนนั้นเขาใช้อธิบายถึงสถานะเศรษฐกิจโลก หลังจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจแฮมเบอร์เกอร์ ในสหรัฐอเมริกา ช่วงระหว่างปี 2007 - 2009 ส่วนสาเหตุที่ต้องใช้คำว่า “New Normal” เพราะเดิมทีวิกฤติเศรษฐกิจจะมีรูปแบบค่อนข้างตายตัวและเป็นวงจรเดิม คือ เมื่อเศรษฐกิจเติบโตไปได้ช่วงระยะหนึ่ง จะมีปัจจัยที่ทำให้เกิดเป็นวิกฤติทางเศรษฐกิจ และหลังจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ไม่นานเศรษฐกิจก็จะเริ่มฟื้นตัว แล้วก็กลับมาเติบโตได้อีกครั้งสิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นปกติ จนเรียกได้ว่าเป็น “เรื่องปกติ” (Normal)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ผู้นำยุคใหม่ควรปรับตัวให้ทันต่อเศรษฐกิจยุคใหม่โดยให้ความสำคัญกับการบริหารในลักษณะระบบเปิด(Open system) การบริหารโดยยึดหลักความยืดหยุ่น(Flexibility) สามารถปรับตัวให้ทันต่อพลวัตได้(Adaptation) โดยใช้หลักประชาธิปไตย(Democracy) หลักความร่วมมือ (Collaboration) เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสมาชิกในองค์กรและนำเทคโนโลยีต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในธุรกิจบนฐานวิถีชีวิตใหม่เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและความอยู่รอดขององค์กรบนฐานวิถีชีวิตใหม่ได้

2.2 ผู้นำในยุค 4.0

ในยุคที่เรากำลังก้าวสู่ความเป็น 4.0 ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนองค์กรและหน่วยงานต่างๆ จะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและไม่ใช่เป็นเพียงแต่ใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบเดิม ๆ ตามที่เคยได้ปฏิบัติกันมาเท่านั้น แต่เป็นการที่ต้องปรับเปลี่ยนมุมมอง(Mind Set) หรือจะพูดแบบวิชาการว่า “กระบวนทัศน์” (Paradigm) เป็นการเปลี่ยนมุมมอง เพื่อให้องค์กรและมุมมองแตกต่างไปจากเดิม เป็นการกระตุ้นให้มองไปไกลกว่าที่เคย มองทะลุกฎเกณฑ์เดิมๆ ที่เป็นตัวปิดกั้นความสำเร็จ ซึ่งจะทำให้องค์กรสามารถเปิดพื้นที่ใหม่ๆ ที่ทำให้สามารถก้าวข้ามรูปแบบ และวิธีการคิดและการปฏิบัติแบบเดิมๆ ที่ตกยุค ล้าสมัยไปได้ จะมีคำถามหนึ่งเกิดขึ้นตามมาว่าแล้วคุณลักษณะของผู้นำในยุค 4.0 จะต้องเปลี่ยนหรือแตกต่างจากในอดีตหรือไม่อย่างไร?

Global Center for Digital Business Transformation ได้ทำการสำรวจผู้บริหารมากกว่า พันคนทั่วโลก เพื่อแสวงหาพฤติกรรมและความสามารถของผู้นำในยุค 4.0 ว่าควรประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง ได้พบว่าส่วนใหญ่แล้วคุณลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จในยุค 4.0 ไม่ได้ต่างจากผู้นำในอดีตเท่าไรนัก แต่ก็ควรต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการที่โดดเด่นออกมาจากยุคปัจจุบันซึ่งประกอบด้วย

1. ความถ่อมตัว คือการที่ผู้นำพร้อมที่จะยอมรับว่าบุคคลอื่นมีความรู้หรือความเชี่ยวชาญมากกว่าตนเอง โดยพร้อมที่จะขอความรู้ใหม่ๆ และรับฟังผู้อื่นที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งในเรื่องของความถ่อมตัวนี้เรียกให้จำเพาะไปเลยว่าความถ่อมตัวทางปัญญา ทั้งนี้ เนื่องจากในปัจจุบันความรู้ ข้อมูลต่างๆ มีการแพร่กระจายไปอย่างทั่วถึงรวดเร็วทุกที่ทุกเวลา ทุกคนมีโอกาสในการเข้าถึงแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เท่ากันหมดอีกทั้งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ

อย่างรวดเร็วย่อมเป็นไปได้ที่คนที่เป็นผู้นำสามารถที่จะรู้หรือเรียนรู้ได้หมดทุกสิ่งได้อย่างรวดเร็วและมากกว่าคนอื่น ดังนั้น ความถ่อมตัวทางปัญญานั้นคือการที่ผู้นำต้องยอมรับว่าในหลายๆเรื่อง คนอื่นมีความรู้มีประสบการณ์มากกว่า ดังนั้นผู้นำก็ต้องพร้อมยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรวมทั้งรู้จักที่จะใช้ประโยชน์จากความรู้ของผู้อื่นเพื่อประโยชน์ขององค์กร ผู้นำในยุค 4.0จะต้องยอมรับว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้นเร็วกว่าที่ผู้นำเพียงคนเดียวจะสามารถที่จะติดตามและเรียนรู้ทุกอย่างได้ทันทั่วทั้ง

2. การปรับตัว หมายถึง การยอมรับ ว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้การตัดสินใจที่ผ่านมามีอาจจะผิดพลาดได้ และผู้นำจะต้องพร้อมที่จะเปลี่ยนการตัดสินใจที่มาจากข้อมูลใหม่ๆ ที่เคยได้รับมาในอดีต การที่ผู้นำเปลี่ยนการตัดสินใจไปมาอาจจะดูแล้วว่าเป็นจุดอ่อนและผิดพลาดของการความเป็นผู้นำที่ดี แต่ในยุคที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้นำจะได้รับข้อมูลใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นความสามารถในการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงและยอมรับที่จะเปลี่ยนการตัดสินใจ จากข้อมูลใหม่ๆ ทันสมัยที่เกิดขึ้น โดยไม่มองว่าเป็นจุดอ่อนหรือเรื่องน่าอายจึงกลายเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้นำยุค 4.0

3. มีวิสัยทัศน์ คือมีความสามารถในการมองเห็น ถึงทิศทางในระยะไกล แม้จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงหรือความไม่แน่นอนในระยะสั้น

4. การมีส่วนร่วมคือการที่ผู้นำพร้อมที่จะสื่อสาร รับฟัง พูดคุย กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้การสื่อสารและการมีส่วนร่วมกลายเป็นกลไกหนึ่งที่ผู้นำจะได้รับข้อมูล ความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลาเพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

นอกเหนือจากคุณลักษณะที่สำคัญทั้งสี่ประการข้างต้นแล้ว ผู้นำในยุค 4.0 ยังจะต้องมีพฤติกรรมที่สำคัญอีก 3 ประการที่จะส่งเสริมให้สามารถบริหารงานในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังต่อไปนี้

1. การไม่หยุดที่จะติดตามการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในและภายนอกองค์กรตลอดเวลาเพื่อแสวงหาโอกาสใหม่ๆและป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น

2. นำข้อมูลและข่าวสารที่ทันสมัยล่าสุดต่างๆ มาใช้ประกอบในการตัดสินใจ จะทำให้การตัดสินใจมาจากข้อเท็จจริง

3. การเคลื่อนไหวและตัดสินใจที่รวดเร็ว โดยให้ความสำคัญกับความเร็วมากกว่าความสมบูรณ์

2.3 ผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21

การศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเริ่มมาจากแนวคิดทฤษฎีมหาบุรุษ (Greatman Theory of leadership) มีความเชื่อว่าภาวะผู้นำเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือโดยกำเนิดไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่สามารถพัฒนาขึ้นได้มีการจงใจใช้คำว่า “ผู้ชาย” เพื่อบ่งบอกว่าคุณลักษณะทางกายภาพ (Bolden, 2004) เช่น ความแข็งแรงลักษณะท่าทาง ความเชื่อมั่น ความรู้สติปัญญา ยุคนี้ผู้นำส่วนใหญ่จะเป็นเพศ

ชายเท่านั้น ต่อมาองค์การเริ่มมีขนาดใหญ่และมีความซับซ้อนมากขึ้น ทฤษฎีความเป็นผู้นำจึงมีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับรูปแบบทางพฤติกรรมของผู้นำมากกว่าคุณลักษณะเด่นเฉพาะตัว (Robbins & Coulter, 2000) ในอดีตผู้บริหารมีความพยายามที่จะหารูปแบบการเป็นผู้นำที่ดีที่สุด แต่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความวุ่นวาย ทำให้พบว่าไม่มีรูปแบบการเป็นผู้นำรูปแบบใดรูปแบบเดียวที่ดีที่สุด สถานการณ์ที่ต่างกันย่อมต้องการความเป็นผู้นำในรูปแบบที่แตกต่างเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ และนอกจากรูปแบบความเป็นผู้นำที่เหมาะสมแล้ว ยังมีองค์ประกอบอื่นที่มีส่วนทำให้องค์การประสบความสำเร็จ คือ คุณภาพของผู้ตามและลักษณะของสถานการณ์ (Hicks & Gullett, 1987; Griffin, 1999)

2.4 ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

คำว่า ผู้นำ (Leader) และภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นคำที่มีความสัมพันธ์กัน ผู้นำ หมายถึง คนที่ได้รับมอบหมายให้กำกับและประสานงาน นำไปสู่จุดมุ่งหมายต่างๆร่วมกัน ส่วนภาวะผู้นำ หมายถึง คำที่แสดงคุณสมบัติ พฤติกรรมของผู้นำที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวภายในองค์กร ทั้ง 2 คำไม่อาจแยกจากกันได้อย่างเด็ดขาด หากมีคำว่าผู้นำแล้วย่อมต้องมีภาวะผู้นำซึ่งเป็นคุณสมบัติของผู้นำติดตัวมาด้วยเสมอ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจัดการ กระบวนการจัดการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ตาม ปฏิสัมพันธ์ที่ผู้นำและผู้ตามมีต่อกันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งสองฝ่าย กล่าวคือ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดี ต้องตระหนักถึงความต้องการของผู้ตามและกระตุ้นผู้ตามให้เกิดจิตสำนึก ยกกระดับความต้องการของผู้ตามให้สูงขึ้นตามลำดับขั้นความต้องการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงยังเปลี่ยนแปลงความเชื่อและทัศนคติของผู้ตาม สร้างแรงบันดาลใจ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ส่วนรวมและมุ่งที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกัน (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2545) กระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามจะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ (4Is) ตามทฤษฎี ของ Bass & Avolio (1994) ดังนี้

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence : II) หมายถึง การที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง น่ายกย่องเคารพนับถือ และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน คุณลักษณะของผู้นำ คือ มีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตาม สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในสถานการณ์วิกฤต ประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม มีความเฉลียวฉลาด มีความตั้งใจ เชื่อมมั่นในตนเองมีความแน่วแน่ในอุดมการณ์

2. การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration Motivation : IM) หมายถึง การจูงใจให้ผู้ตามเกิดแรงบันดาลใจ ให้ความหมายและท้าทายในเรื่องงานทำให้ผู้ตามมีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น สร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ผู้นำจะแสดงการทุ่มเทต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ผู้นำ

อาจสร้างแรงบันดาลใจผ่านความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นทางปัญญา ซึ่งช่วยให้ผู้ตามสามารถจัดการกับอุปสรรคของตนเอง

3. การกระตุ้นทางสติปัญญา (Intellectual Stimulation : IS) หมายถึง การที่ผู้นำกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามเกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ แสวงหาแนวทางใหม่ๆมาแก้ปัญหาในหน่วยงาน กระตุ้นให้ผู้ตามรู้สึกว่ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถทำให้ผู้ตามเกิดความกล้าที่จะคิดสร้างสรรค์ นำเสนอสิ่งใหม่และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration : IC) หมายถึง การที่ผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล ทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ช (Coach) และเป็นที่ปรึกษา (Advisor) ผู้นำจะส่งเสริมพัฒนาศัยภาพของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้น โดยการให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้ตามได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่

สอดคล้องกับการศึกษาของ สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2556) ซึ่งสรุปไว้ว่า ผู้นำการเปลี่ยนแปลงควรมีพฤติกรรมหลักที่สำคัญอย่างน้อยที่สุด 6 ประการ ดังนี้ 1)ให้ความชัดเจนด้านวิสัยทัศน์ 2)แสดงแบบอย่างของพฤติกรรมที่เหมาะสมกับผู้ตาม 3)กระตุ้นให้เกิดการยอมรับเป้าหมายร่วมของกลุ่ม 4)กำหนดความคาดหวังต่อผลงานสูง มุ่งสู่ความเป็นเลิศของผลงาน 5)ให้การสนับสนุนผู้ตามเป็นรายบุคคล 6)กระตุ้นการใช้ปัญญา

ผู้นำกับการเปลี่ยนแปลงองค์การการเปลี่ยนแปลงองค์การ (Organizational Change) หมายถึง กระบวนการที่ทำให้องค์การเปลี่ยนแปลงจากสภาพปัจจุบันไปสู่สภาพที่พึงประสงค์ เน้นการเปลี่ยนแปลงในภาพกว้าง แบบถอนรากถอนโคน ครอบคลุมหลากหลายมิติในการดำเนินการ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานให้แก่องค์การ พัฒนาองค์การไปในทิศทางที่ต้องการ ตอบสนองความต้องการของคนในองค์การ และมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์การในที่สุด (พิบูล ทีปะपाल, 2550; ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2549) การเปลี่ยนแปลงองค์การมีอยู่ 2 ลักษณะใหญ่ๆ (มณูญ ทยานานุกัทร, 2553) คือ

1. การเปลี่ยนแปลงจากภายใน (Internal Change) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในองค์การ เช่น การสร้างวิสัยทัศน์ใหม่ การเปลี่ยนตำแหน่งงาน การเปลี่ยนหัวหน้า การขยายตัวของธุรกิจ การปรับเปลี่ยนนโยบาย การนำเทคโนโลยีมาใช้ในองค์การ การเปลี่ยนแปลงจากภายในเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สามารถควบคุมได้

2. การเปลี่ยนแปลงจากภายนอก (External Change) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมรอบๆ องค์การ เช่น การเปลี่ยนกลยุทธ์ของคู่แข่ง กฎหมาย นโยบายของภาครัฐ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การแปรผันค่าของเงิน การปรับราคาน้ำมัน การเปลี่ยนแปลงจากภายนอกเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถควบคุมได้

การเปลี่ยนแปลงองค์การ เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ ไม่ใช่เป็นสิ่งที่จะกระทำกันได้ง่ายและบ่อยครั้งอาจไม่ประสบความสำเร็จผู้บริหารอาจคิดว่าการเปลี่ยนแปลงนั้น สามารถทำได้โดยผู้บริหารระดับสูงและที่ปรึกษาเพียงไม่กี่คนแต่ในความเป็นจริงการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างยุ่งยากและซับซ้อน อาจต้องใช้ระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงองค์การ และปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงเป็นสิ่งแรก คือ “ต้องให้ความสำคัญกับคนในองค์การ” โดยจะต้องพัฒนาทักษะและทัศนคติที่จำเป็นก่อนจะมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อเป็นการสร้างความพร้อมก่อนที่จะเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงองค์การนั้นประสบความสำเร็จ (จิระพงศ์ เรืองกุล, 2556)

3. การเปลี่ยนแปลงของกระบวนการที่มีต่อผู้นำสมัยใหม่

ที่ผ่านมาเราให้ความสำคัญกับผู้นำสูงสุดเพียงคนเดียว จนละเลยผู้นำระดับอื่นๆ และดูเหมือนว่าผู้นำสูงสุดจะกลายเป็นคนเดียวที่ต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการสร้างความคาดหวังผิดๆ ต่อผู้นำสูงสุด ทำให้เป็นความกดดันต่อผู้นำ ไม่ใช่ผู้นำสูงสุดทุกท่านจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการเหล่านี้ได้ จึงทำให้ผู้นำสูงสุดล้มเหลวมากขึ้น วิธีการคิดเกี่ยวกับผู้นำในแบบที่เคยมีมาในอดีตเป็นสิ่งที่ควรเปลี่ยนเสีย การหวังพึ่งผู้นำสูงสุดให้เป็นผู้นำสถานศึกษาสู่ความสำเร็จไม่สามารถเป็นไปได้ ในยุคใหม่นี้ สังคมต้องการผู้นำที่เป็นกลุ่มมากขึ้น ซึ่งหมายถึงคนที่มีภาวะผู้นำจำนวนหนึ่งทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเดียวกัน ส่วนภาวะผู้นำกลุ่ม หมายถึง การที่มีผู้นำอยู่ในทุกระดับของสถานศึกษาแทนที่จะมีผู้นำสูงสุดเพียงคนเดียว ในกรณีนี้ คนเป็นผู้นำจะต้องมีความคิดและพฤติกรรมแตกต่างจากเดิม ในยุคปัจจุบันกระบวนการเกี่ยวกับภาวะผู้นำเปลี่ยนไป กล่าวคือ ไม่ได้มองที่คุณลักษณะพิเศษและความเชี่ยวชาญส่วนบุคคลของผู้นำเป็นรายคน แต่หันมามองที่การสร้างภาวะผู้นำร่วมและการแสดงบทบาทที่เอื้อต่อการทำให้เกิดภาวะผู้นำร่วมของคนในกลุ่ม / สถานศึกษาของตน ภารกิจของผู้นำจึงไม่อาจใช้วงจรบริหารแบบดั้งเดิมได้อีกต่อไป ภารกิจของผู้นำสมัยใหม่มีความยากและซับซ้อนขึ้นและมุ่งเน้นที่การจัดการแบบเสริมสร้างพลังหรือปลดปล่อยพลังของสมาชิกมากกว่าการควบคุมและสั่งการ

คุณสมบัติของผู้นำยุคใหม่ นักบริหารการศึกษาควรช่วยสร้างและพัฒนาคุณสมบัติของผู้นำสถานศึกษาให้สามารถเป็นแกนนำในการสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำร่วมของสถานศึกษาที่จะเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาต่อไป คุณสมบัติที่ควรสร้างและพัฒนาให้เกิดขึ้น ได้แก่

1. ความสามารถในการพัฒนาและจูงใจครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา
2. ความสามารถในการนำการสนทนาและแก้ไขปัญหาของสถานศึกษาดำเนินกิจกรรมพัฒนา
3. ความสามารถในการมองเห็นความแตกต่างและจัดการกับความแตกต่างของความคิดเห็น

และวิธีการทำงานของสมาชิกในสถานศึกษา

4. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

5. ความสามารถในการฟัง คิดวิเคราะห์ ความสามารถในการกำหนดและกระจายความรับผิดชอบความสามารถในการแก้ไขปัญหาและมองหาโอกาสใหม่ๆ ทางเลือกใหม่ ความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ความมุ่งมั่นและจิตสำนึกสาธารณะ

4. สรุป

บทบาทของผู้นำยุคใหม่ที่มีผลต่อการจัดการองค์การบนฐานวิถีชีวิตใหม่ คือ ผู้นำยุคใหม่ควรเพิ่มพลังอำนาจภายในตนเอง โดยการปรับตัว การซึมซับ การใช้ประสบการณ์ในอดีต การเปิดกว้างทางด้านข้อมูลข่าวสารหรือการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ อย่างมีเป้าหมาย โดยใช้หลักการกระจายอำนาจ การจูงใจเพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือเกิดการยอมรับเป้าหมายร่วมกัน และผู้นำยุคใหม่ควรนำเครื่องมือ PEST Analysis มาใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อปรับหรือเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์โครงสร้างระบบการบริหาร การควบคุม เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันได้อย่างเท่าทันต่อการจัดการองค์การบนฐานวิถีชีวิตใหม่ต่อไป

5. บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2563). *ก้าวอย่างของประเทศไทย สู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์แบบ. สืบค้นเมื่อ* 12 มกราคม 2563. จาก <https://www.dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30476>
- จิระพงศ์ เรืองกุน. (2556). *การเปลี่ยนแปลงองค์การ : แนวคิด กระบวนการ และบทบาทของนักบริหาร* ทรัพยากรมนุษย์. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*. 5(1). 194-203.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2549). *ภาวะผู้นำ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธนวิธิการพิมพ์.
- ทวีสันต์ วิชัยวงศ์ และยุภาพร ยุภาศ. (2562). *ภาวะผู้นำยุคใหม่และทักษะในการบริหารงานในองค์กร*. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*. 16(2). 667-680.
- ธเนศ ยุคันตวนิชชัย. (2560). *กลยุทธ์การพัฒนาขีดความสามารถทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการโดยยึด* หลักธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาไทยในกำกับของรัฐ. *วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร*. 14(2). 80-104.
- พิบูล ทีปะपाल. (2550). *พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.
- มนูญ ทยานานุกัณฑ์. (2553). *การเปลี่ยนแปลงองค์การ*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2563. จาก <http://peoplevalue.co.th/346/>
- มัลลิกา ต้นสอน. (2544). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ : บริษัท เอ็กซ์เบอร์เน็ท จำกัด.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ : ธนวิธิการพิมพ์.

- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2554). **มนุษย์สัมพันธ์: พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2563). **คู่มือระบบเขียนภาษาก่ออักษรไทย ฉบับราชบัณฑิตยสภา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- Bass, B. M., & Riggio, R. E. (2006). **Transformational leadership**. Mahwah, NJ : Erlbaum.
- Bass, B.M., & B.J. Avolio. (1994). **Transformational Leadership Development**. Pola Alto, California : Consulting Psychologists Press.
- Bolden, R. (2004). **What is leadership?**. Research Report 1, Leadership South West, Centre for Leadership Studies, University of Exeter.
- Brown, S. L.,& Eisenhardt, K. M. (1997). The art of continuous change: Linking complexity theory and time paced evolution in relentlessly shifting organizations. **Administrative Science Quarterly**. 42. 1–34.
- Chew,M.M.,Cheng,J.,&Petrovic-Lazarevic,S. (2006). Managers ‘role in implementing organization change : case of the restaurant industry in Melbourne. **Journal of Global Business and Technology**. 2(1). 58-68.
- Coghlan, D. (1993). A person-centered approach to dealing with resistance to change. **Leadership & Organization Development Journal**. 14(4). 10-14.
- Griffin, R. (1999). **Management**. 5th ed. Houghton Mifflin Company.
- Hartog, D.N., & P.L. Koopman. (2001). **Leadership in Organization : Handbook of Industrial, Work, and Organizational Psychology : Volume 2 Organizational Psychology**. London : Sage.
- Hicks, H.,&Gullett, C. (1987). **Management**. 4th ed. International Student Edition, McGrawHill, Inc.
- House, R. J., Delbecq, A., & Taris, T. W. (1998). **Value based leadership: An integrated theory and unempirical test**. Submitted for publication.
- Riaz,A. and Haider, M.H.(2010). Role of transformational and transactional leadership on job satisfaction and career satisfaction. **Business and Economic Horizons**. 1. 29-38.
- Robbins, S. and Mary Coulter, M.(2000). **Management**. 7th ed. Prentice-Hall International, Inc.
- Weick,K.E.,&Quinn,R.E. (1999). Organizational change and development. **Annual Review of Psychology**. 50. 361–386.
- Yukl, G. A. (1998). **Leadership in organizations**. 7th ed. New Jersey : Prentice-Hall.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน
หลักเกณฑ์และวิธีการส่งต้นฉบับเพื่อพิมพ์เผยแพร่
วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด

1. ลักษณะของวารสาร

วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เป็นวารสารเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทความรายงานการวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยและบุคลากรจากหน่วยงานภายนอกโดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารนี้ต้องไม่เคยเผยแพร่ในวารสารรายงาน หรือสิ่งพิมพ์อื่นใดมาก่อน เนื้อหาบทความหรือข้อคิดเห็นที่พิมพ์ในวารสารเป็นความคิดเห็นของผู้เขียนเท่านั้นกองบรรณาธิการ ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยต้นฉบับจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อนการตีพิมพ์

2. การเตรียมต้นฉบับ

ต้นฉบับจะเขียนเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และต้องมีบทคัดย่อภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

ต้นฉบับต้องพิมพ์บนกระดาษขาวขนาด A4 พิมพ์หน้าเดียวใส่เลขกำกับหน้าทุกหน้าพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม Microsoft Word ใช้แบบอักษร (Font) TH Sarabun ขนาด 16

ถ้ามีภาพประกอบควรเป็นภาพถ่ายขาว – ดำ ที่ชัดเจน

ถ้าเป็นภาพวาดลายเส้นให้วาดบนกระดาษขาวโดยใช้หมึกดำให้สะอาดและลายเส้นคมชัด ความยาวของเนื้อเรื่องภาพประกอบ ตาราง และบทคัดย่อภาษาไทย และภาษาอังกฤษรวมเอกสารอ้างอิงไม่ควรเกิน 12-15 หน้า

ส่งต้นฉบับมายังกองบรรณาธิการวารสารวารสารการบริหารการศึกษา มจร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด มาที่ Email : JournalMBU101@gmail.com หรือส่งเข้าระบบออนไลน์ <http://ojs.mbu.ac.th/index.php/RJGE>

3. รายละเอียดขนาดตัวอักษรและรูปแบบการพิมพ์

ส่วนประกอบของบทความ	รูปแบบการพิมพ์	ขนาดตัวอักษร	ลักษณะตัวอักษร
ชื่อบทความ	กลาง หน้ากระดาษ	18	ตัวหนา
ชื่อผู้แต่ง	ชิดขวา	16	ตัวธรรมดา

บทคัดย่อ -ภาษาไทย -ภาษาอังกฤษ	กลาง หน้ากระดาษ	18	หัวข้อตัวหนา เนื้อหาตัวปกติ
หัวข้อแบ่งตอน	ขีดซ้าย	18	ตัวหนา
หัวข้อย่อย	ใช้หมายเลข	16	ตัวปกติ
เนื้อหาบทความ	-	16	ตัวปกติ
การเน้นความในบทความ	-	16	ตัวปกติ
ข้อความในตาราง	-	16	ตัวปกติ
บรรณานุกรม	ขีดซ้าย	16	ตัวหนา
ภาพประกอบ / คำอธิบายใต้ภาพ	กลาง หน้ากระดาษ	16	ปกติ

ตัวอักษร TH Sarabun ขนาด 16 เว้นขอบด้านบน /ขอบด้านซ้าย 1.5 นิ้ว เว้นขอบด้านล่าง /ขอบด้านขวา 1 นิ้ว

4. ชื่อผู้เขียน

ระบุชื่อ – นามสกุลจริง (ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ) โดยวางไว้ทางขวามือใต้ชื่อของบทความ
ระบุ สาขาวิชา/ภาควิชา คณะ สถาบัน และ e-mail ตามลำดับ (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

5. บทคัดย่อ

บทความภาษาไทยต้องมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยใช้บทคัดย่อภาษาอังกฤษก่อนบทคัดย่อภาษาไทย และจำนวนคำ 300-500 คำ

บทความภาษาอังกฤษต้องมีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยใช้บทคัดย่อภาษาไทยก่อนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ และจำนวนคำไม่เกิน 300-500 คำ

ทำยบทคัดย่อให้ผู้เขียนกำหนดคำสำคัญ (Keywords) สำหรับคำดัชนีเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 3-5 คำ

6. เกณฑ์การพิจารณาบทความ

1. กองบรรณาธิการวารสารพิจารณาคัดเลือกคุณภาพบทความ และ/หรือปรับแก้ตามความเหมาะสมก่อนส่งผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 คนเป็นผู้พิจารณาเนื้อหาสาระ ตรวจสอบความถูกต้อง และคุณภาพทางวิชาการของบทความและเห็นชอบให้ตีพิมพ์ทั้ง 2 คน กรณีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบ 1 ใน 2 คน ทางกองบรรณาธิการวารสารฯ จะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติมอีก จำนวน 1 คน (และในส่วนขอ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งตั้งเพิ่มขึ้นผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 1,000 บาท) และบทความที่จะได้รับการตีพิมพ์จะต้องผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ใน 3 คน กรณีเมื่อเสนอบทความต่อผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไร ผู้เขียนบทความประสงค์จะไม่ตีพิมพ์ในวารสาร ผู้เขียนบทความจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าตอบแทนของผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านละ 1,000 บาท

3. กองบรรณาธิการวารสารจะไม่คืนต้นฉบับให้กับเจ้าของบทความในทุกรณี

7. ประเภทของบทความที่รับพิจารณา

บทความวิชาการ บทความวิชาการวิจัย บทความปริทัศน์ และหรือบทวิจารณ์หนังสือ

8. หลักการอ้างอิง

ให้ใช้ “ระบบฝังโน” และตัวเลขให้ใช้ “ตัวเลขอารบิก” ที่เป็นสากล

9. เขียนตามแบบที่กำหนดไว้

9.1 บทความวิชาการ

แบบการเขียน “บทความวิชาการ” เพื่อลงพิมพ์ในวารสาร

วารสารการบริหารการศึกษา มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย).....

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ).....

ชื่อ – สกุล ผู้แต่ง (ภาษาไทย) 1

ชื่อ – สกุล ผู้แต่ง (ภาษาอังกฤษ) 1

ต้นสังกัด/หน่วยงาน¹

ภาษาอังกฤษ (ต้นสังกัด/หน่วยงาน)¹

Email :

บทคัดย่อ

.....
(บอกวิธีวิจัย).....ผลการวิจัยพบว่า.....

คำสำคัญ :;;; (3 – 5 คำ)

ABSTRACT

.....

Keywords :;;;(3 – 5 คำ)

1. บทนำ

(พิมพ์รายละเอียด).....

2. เนื้อหา : ในส่วนนี้ การอ้างอิงในเนื้อเรื่องให้ใช้แบบนาม-ปี (Name-Year) ระบุชื่อ-นามสกุล ผู้แต่งปีที่พิมพ์เอกสารและหน้าไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังข้อความนั้นก็ได้ เช่น กุลธิดา ท้วมสุข (2548 : 16) กุลธิดา ท้วมสุข (2548) หรือ (กุลธิดา ท้วมสุข, 2548) (กุลธิดา ท้วมสุข, 2548 : 16))

2.1.

2.2.

2.3.

2.4.

ฯลฯ

3. สรุป

(พิมพ์รายละเอียด).....

4. บรรณานุกรม

.....
(เฉพาะที่มีอ้างอิงในบทความวิชาการเท่านั้น)

9.2 บทความวิจัย

แบบการเขียน “บทความวิจัย” เพื่อลงพิมพ์ในวารสาร
วารสารการบริหารการศึกษา มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด

เรื่อง (ภาษาไทย).....
ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ).....

ชื่อ – สกุล ผู้แต่ง (ภาษาไทย) 1
ชื่อ – สกุล ผู้แต่ง (ภาษาอังกฤษ) 1
ต้นสังกัด/หน่วยงาน¹
ภาษาอังกฤษ (ต้นสังกัด/หน่วยงาน)¹
Email :

บทคัดย่อ

.....
.....(บอกวิธีวิจัย).....ผลการวิจัยพบว่า.....
.....

คำสำคัญ :;; (3 – 5 คำ)

ABSTRACT

.....
.....

Keywords :;; (3 – 5 คำ)

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

.....

(ความยาวประมาณ 2/3หน้ากระดาษ A4)

2. โจทย์วิจัย(ถ้ามี)

2.1
 2.2

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อ
 3.2 เพื่อ.....

4. สมมุติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

4.1
 4.2

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

5.1
 5.2

6. วิธีดำเนินการวิจัย

.....
(ความยาวประมาณ 1/2
 หน้ากระดาษ A4)

7. ผลการวิจัย

.....
 มีตาราง/รูปภาพ/แผนภูมิประกอบ ถ้าวิจัยเชิงคุณภาพให้ใส่รูปภาพ 1-2 รูป (ความยาวประมาณ 2-3
 หน้ากระดาษ A4)

8. อภิปรายผลการวิจัย

.....
(ความยาวประมาณ 1/3 หน้ากระดาษ A4)

9. ข้อเสนอแนะ

.....

10. บรรณานุกรม

.....
(เฉพาะที่มีอ้างอิงในบทความวิจัยเท่านั้น)

การอ้างอิงและการเขียนเอกสารอ้างอิงส่วนท้ายเล่ม

การระบุแหล่งที่มาของข้อมูล 1) ในเนื้อเรื่องให้ใช้วิธีการอ้างอิงในส่วนเนื้อเรื่องแบบนามปี (author-date in text citation) โดยระบุ ชื่อผู้แต่งและปีพิมพ์ของเอกสารไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังข้อความที่ต้องการอ้างอิง เพื่อบอกแหล่งที่มาของข้อความนั้น และระบุเลขหน้าเอกสารอ้างอิงในกรณียกข้อความมาทั้งหมด 2) การอ้างอิงส่วนท้ายเล่ม โดยรวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้เขียนได้ใช้อ้างอิงในการเขียนผลงานนั้นๆ จัดเรียงรายการตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง ภายใต้หัวข้อ “บรรณานุกรม” สำหรับผลงานวิชาการภาษาไทย หรือ “Reference” สำหรับผลงานวิชาการภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association) ดังปรากฏในตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างเบื้องต้น

1. หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). **ชื่อหนังสือ**. (ครั้งที่พิมพ์-ถ้ามี). สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

2. วารสาร

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. **ชื่อวารสาร**. ระบุเลขของปีที่(ระบุเลขของฉบับที่). ระบุเลขหน้าแรก-หน้าสุดท้ายของบทความเรื่องนั้นๆ.

นัฐธยา พิพัฒน์นราธ, นิษฐ์วดี จิรโรจน์ภิญโญ. (2561). การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์**. 5(1). 223-240.

3. วิทยานิพนธ์/รายงานวิจัย

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์. (ระดับปริญญาของวิทยานิพนธ์). ชื่อสถาบันการศึกษา. สถานที่พิมพ์

ตัวอย่างเช่น

รัศมี สีหะนัน. (2551). การประเมินสมรรถนะความเป็นครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

4. เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่

ชื่อผู้จัดประชุม. (ปีที่พิมพ์). ชื่อรายงานการประชุม. เมืองที่พิมพ์-ถ้ามี : สำนักพิมพ์-ถ้ามี.

5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์/เว็บไซต์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่เผยแพร่). ชื่อเรื่องที่ปรากฏในเว็บ. สืบค้นเมื่อระบุวันที่เดือนปี. จากชื่อเจ้าของเว็บไซต์ :

<http://xxxxxx>

เสาวรัจ รัตนคำฟู.(2563). วิฤตโควิด-19 รัฐต้องเร่งลดช่องว่างดิจิทัล เพื่อความเท่าเทียมในห้องเรียนออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2563. จาก <https://tdri.or.th/2020/04/digital-divide-online-education-inequalities/>

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน
หลักเกณฑ์และวิธีการส่งต้นฉบับเพื่อพิมพ์เผยแพร่
วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด

1. ลักษณะของวารสาร

วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เป็นวารสารเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทัศน์ และบทความรายงานการวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยและบุคลากรจากหน่วยงานภายนอกโดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารนี้ต้องไม่เคยเผยแพร่ในวารสารรายงาน หรือสิ่งพิมพ์อื่นใดมาก่อน เนื้อหาบทความหรือข้อคิดเห็นที่พิมพ์ในวารสารเป็นความคิดเห็นของผู้เขียนเท่านั้น กองบรรณาธิการ ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยต้นฉบับจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อนการตีพิมพ์

2. การเตรียมต้นฉบับ

ต้นฉบับจะเขียนเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียน ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และต้องมีบทคัดย่อภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

ต้นฉบับต้องพิมพ์บนกระดาษขาวขนาด A4 พิมพ์หน้าเดียวใส่เลขกำกับหน้าทุกหน้าพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม Microsoft Word ใช้แบบอักษร (Font) TH Sarabun ขนาด 16

ถ้ามีภาพประกอบควรเป็นภาพถ่ายขาว – ดำ ที่ชัดเจน

ถ้าเป็นภาพวาดลายเส้นให้วาดบนกระดาษขาวโดยใช้หมึกดำให้สะอาดและลายเส้นคมชัด ความยาวของเนื้อเรื่องภาพประกอบ ตาราง และบทคัดย่อภาษาไทย และภาษาอังกฤษรวมเอกสารอ้างอิง ไม่ควรเกิน 12-15 หน้า

ส่งต้นฉบับมายังกองบรรณาธิการวารสารวารสารการบริหารการศึกษา มจร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด มาที่ Email : JournalMBU101@gmail.com หรือส่งเข้าระบบออนไลน์ <http://ojs.mbu.ac.th/index.php/RJGE>

3. รายละเอียดขนาดตัวอักษรและรูปแบบการพิมพ์

ส่วนประกอบของบทความ	รูปแบบการพิมพ์	ขนาดตัวอักษร	ลักษณะตัวอักษร
ชื่อบทความ	กลาง หน้ากระดาษ	18	ตัวหนา
ชื่อผู้แต่ง	ชิดขวา	16	ตัวธรรมดา

บทคัดย่อ -ภาษาไทย -ภาษาอังกฤษ	กลาง หน้ากระดาษ	18	หัวข้อตัวหนา เนื้อหาตัวปกติ
หัวข้อแบ่งตอน	ขีดซ้าย	18	ตัวหนา
หัวข้อย่อย	ใช้หมายเลข	16	ตัวปกติ
เนื้อหาบทความ	-	16	ตัวปกติ
การเน้นความในบทความ	-	16	ตัวปกติ
ข้อความในตาราง	-	16	ตัวปกติ
บรรณานุกรม	ขีดซ้าย	16	ตัวหนา
ภาพประกอบ / คำอธิบายใต้ภาพ	กลาง หน้ากระดาษ	16	ปกติ

ตัวอักษร TH Sarabun ขนาด 16 เว้นขอบด้านบน /ขอบด้านซ้าย 1.5 นิ้ว เว้นขอบด้านล่าง /ขอบด้านขวา 1 นิ้ว

4. ชื่อผู้เขียน

ระบุชื่อ – นามสกุลจริง (ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ) โดยวางไว้ทางขวามือใต้ชื่อของบทความ
ระบุ สาขาวิชา/ภาควิชา คณะ สถาบัน และ e-mail ตามลำดับ (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

5. บทคัดย่อ

บทความภาษาไทยต้องมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยใช้บทคัดย่อภาษาอังกฤษก่อนบทคัดย่อภาษาไทย และจำนวนคำ 300-500 คำ

บทความภาษาอังกฤษต้องมีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยใช้บทคัดย่อภาษาไทยก่อนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ และจำนวนคำไม่เกิน 300-500 คำ

ทำยบทคัดย่อให้ผู้เขียนกำหนดคำสำคัญ (Keywords) สำหรับคำดัชนีเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 3-5 คำ

6. เกณฑ์การพิจารณาบทความ

1. กองบรรณาธิการวารสารพิจารณาคัดเลือกคุณภาพบทความ และ/หรือปรับแก้ตามความเหมาะสมก่อนส่งผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 คนเป็นผู้พิจารณาเนื้อหาสาระ ตรวจสอบความถูกต้อง และคุณภาพทางวิชาการของบทความและเห็นชอบให้ตีพิมพ์ทั้ง 2 คน กรณีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบ 1 ใน 2 คน ทางกองบรรณาธิการวารสารฯ จะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติมอีก จำนวน 1 คน (และในส่วนขอ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งตั้งเพิ่มขึ้นผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 1,000 บาท) และบทความที่จะได้รับการตีพิมพ์จะต้องผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ใน 3 คน กรณีเมื่อเสนอบทความต่อผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไร ผู้เขียนบทความประสงค์จะไม่ตีพิมพ์ในวารสาร ผู้เขียนบทความจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าตอบแทนของผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านละ 1,000 บาท

3. กองบรรณาธิการวารสารจะไม่คืนต้นฉบับให้กับเจ้าของบทความในทุกรณี

7. ประเภทของบทความที่รับพิจารณา

บทความวิชาการ บทความวิชาการวิจัย บทความปริทัศน์ และหรือบทวิจารณ์หนังสือ

8. หลักการอ้างอิง

ให้ใช้ “ระบบฝังโน” และตัวเลขให้ใช้ “ตัวเลขอารบิก” ที่เป็นสากล

9. เขียนตามแบบที่กำหนดไว้

9.1 บทความวิชาการ

แบบการเขียน “บทความวิชาการ” เพื่อลงพิมพ์ในวารสาร

วารสารการบริหารการศึกษา มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย).....

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ).....

ชื่อ – สกุล ผู้แต่ง (ภาษาไทย) 1

ชื่อ – สกุล ผู้แต่ง (ภาษาอังกฤษ) 1

ต้นสังกัด/หน่วยงาน¹

ภาษาอังกฤษ (ต้นสังกัด/หน่วยงาน)¹

Email :

บทคัดย่อ

.....
(บอกวิธีวิจัย).....ผลการวิจัยพบว่า.....

คำสำคัญ :;;; (3 – 5 คำ)

ABSTRACT

.....

Keywords :;;;(3 – 5 คำ)

1. บทนำ

(พิมพ์รายละเอียด).....

2. เนื้อหา : ในส่วนนี้ การอ้างอิงในเนื้อเรื่องให้ใช้แบบนาม-ปี (Name-Year) ระบุชื่อ-นามสกุล ผู้แต่งปีที่พิมพ์เอกสารและหน้าไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังข้อความนั้นก็ได้ เช่น กุลธิดา ท้วมสุข (2548 : 16) กุลธิดา ท้วมสุข (2548) หรือ (กุลธิดา ท้วมสุข, 2548) (กุลธิดา ท้วมสุข, 2548 : 16))

2.1.

2.2.

2.3.

2.4.

ฯลฯ

3. สรุป

(พิมพ์รายละเอียด).....

4. บรรณานุกรม

.....
(เฉพาะที่มีอ้างอิงในบทความวิชาการเท่านั้น)

9.2 บทความวิจัย

แบบการเขียน “บทความวิจัย” เพื่อลงพิมพ์ในวารสาร
วารสารการบริหารการศึกษา มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด

เรื่อง (ภาษาไทย).....
ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ).....

ชื่อ – สกุล ผู้แต่ง (ภาษาไทย) 1
ชื่อ – สกุล ผู้แต่ง (ภาษาอังกฤษ) 1
ต้นสังกัด/หน่วยงาน¹
ภาษาอังกฤษ (ต้นสังกัด/หน่วยงาน)¹
Email :

บทคัดย่อ

.....
.....(บอกวิธีวิจัย).....ผลการวิจัยพบว่า.....
.....

คำสำคัญ :;; (3 – 5 คำ)

ABSTRACT

.....
.....

Keywords :;; (3 – 5 คำ)

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

.....

(ความยาวประมาณ 2/3หน้ากระดาษ A4)

2. โจทย์วิจัย(ถ้ามี)

2.1
 2.2

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อ
 3.2 เพื่อ.....

4. สมมุติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

4.1
 4.2

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

5.1
 5.2

6. วิธีดำเนินการวิจัย

.....
(ความยาวประมาณ 1/2
 หน้ากระดาษ A4)

7. ผลการวิจัย

.....
 มีตาราง/รูปภาพ/แผนภูมิประกอบ ถ้าวิจัยเชิงคุณภาพให้ใส่รูปภาพ 1-2 รูป (ความยาวประมาณ 2-3
 หน้ากระดาษ A4)

8. อภิปรายผลการวิจัย

.....
(ความยาวประมาณ 1/3 หน้ากระดาษ A4)

9. ข้อเสนอแนะ

.....

10. บรรณานุกรม

.....
(เฉพาะที่มีอ้างอิงในบทความวิจัยเท่านั้น)

การอ้างอิงและการเขียนเอกสารอ้างอิงส่วนท้ายเล่ม

การระบุแหล่งที่มาของข้อมูล 1) ในเนื้อเรื่องให้ใช้วิธีการอ้างอิงในส่วนเนื้อเรื่องแบบนามปี (author-date in text citation) โดยระบุ ชื่อผู้แต่งและปีพิมพ์ของเอกสารไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังข้อความที่ต้องการอ้างอิง เพื่อบอกแหล่งที่มาของข้อความนั้น และระบุเลขหน้าเอกสารอ้างอิงในกรณียกข้อความมาทั้งหมด 2) การอ้างอิงส่วนท้ายเล่ม โดยรวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้เขียนได้ใช้อ้างอิงในการเขียนผลงานนั้นๆ จัดเรียงรายการตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง ภายใต้หัวข้อ “บรรณานุกรม” สำหรับผลงานวิชาการภาษาไทย หรือ “Reference” สำหรับผลงานวิชาการภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association) ดังปรากฏในตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างเบื้องต้น

1. หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). **ชื่อหนังสือ**. (ครั้งที่พิมพ์-ถ้ามี). สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์.

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

2. วารสาร

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. **ชื่อวารสาร**. ระบุเลขของปีที่(ระบุเลขของฉบับที่). ระบุเลขหน้าแรก-หน้าสุดท้ายของบทความเรื่องนั้นๆ.

นัฐธยา พิพัฒน์นราธ, นิษฐ์วดี จิรโรจน์ภิญโญ. (2561). การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์**. 5(1). 223-240.

3. วิทยานิพนธ์/รายงานวิจัย

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์. (ระดับปริญญาของวิทยานิพนธ์). ชื่อสถาบันการศึกษา. สถานที่พิมพ์

ตัวอย่างเช่น

รัศมี สีหะนัน. (2551). การประเมินสมรรถนะความเป็นครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

4. เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่

ชื่อผู้จัดประชุม. (ปีที่พิมพ์). ชื่อรายงานการประชุม. เมืองที่พิมพ์-ถ้ามี : สำนักพิมพ์-ถ้ามี.

5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์/เว็บไซต์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่เผยแพร่). ชื่อเรื่องที่ปรากฏในเว็บ. สืบค้นเมื่อระบุวันที่เดือนปี. จากชื่อเจ้าของเว็บไซต์ :

<http://xxxxxx>

เสาวรัจ รัตนคำฟู.(2563). วิฤตโควิด-19 รัฐต้องเร่งลดช่องว่างดิจิทัล เพื่อความเท่าเทียมในห้องเรียนออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2563. จาก <https://tdri.or.th/2020/04/digital-divide-online-education-inequalities/>

จริยธรรมการตีพิมพ์บทความ
วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด
(MBU Roi Et Journal of Global Education Review)
ISSN : 2730-4132 (Online)

วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ให้ความสำคัญกับการรักษามาตรฐานด้านจริยธรรมในการตีพิมพ์เผยแพร่บทความ ดังนั้น จึงกำหนดให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามหลักการและมาตรฐานด้านจริยธรรมในการตีพิมพ์อย่างเคร่งครัด ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ของบรรณาธิการและกองบรรณาธิการในวารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด

1.1 บรรณาธิการและกองบรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารทุกบทความ โดยพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาบทความกับเป้าหมายและขอบเขตของวารสาร รวมถึงตรวจสอบคุณภาพของบทความตามกระบวนการประเมินคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์

1.2 บรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องใช้หลักการในพิจารณาบทความโดยอ้างอิงเหตุผลทางวิชาการเป็นหลัก และต้องไม่มีอคติต่อผู้นิพนธ์บทความและเนื้อหาบทความที่พิจารณาไม่ว่าจะด้วยกรณีใดๆ ทั้งสิ้น

1.3 บรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์บทความหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจประเมินบทความ ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในเชิงธุรกิจหรือในการนำไปเป็นผลงานทางวิชาการของตนเอง

1.4 บรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องไม่ปิดกั้น เปลี่ยนแปลง หรือแทรกแซงข้อมูลที่ใช้แลกเปลี่ยนระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจประเมินบทความและผู้นิพนธ์บทความ

1.5 บรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องปฏิบัติตามกระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ของวารสารอย่างเคร่งครัด

2. บทบาทหน้าที่ของผู้นิพนธ์บทความในวารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด

2.1 บทความที่ผู้นิพนธ์ส่งมาเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารต้องเป็นบทความที่ไม่เคยตีพิมพ์หรือเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน

2.2 ผู้นิพนธ์บทความต้องทำการอ้างอิงให้ถูกต้องทุกครั้งเมื่อนำผลงานของผู้อื่นมานำเสนอหรืออ้างอิงประกอบในเนื้อหาบทความของตนเอง และต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น

2.3 หากผลงานทางวิชาการของผู้นิพนธ์เกี่ยวข้องกับการใช้สัตว์ ผู้เข้าร่วม หรืออาสาสมัคร หรือผลการวิจัยมีประเด็นที่เปราะบางต่อผู้ให้ข้อมูล ผู้นิพนธ์ควรดำเนินการตามหลักจริยธรรม ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมถึงต้องได้รับความยินยอมก่อนการดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลหรือแสดงเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรม การวิจัยในมนุษย์ หรือในสัตว์ ทดลองประกอบด้วยทุกครั้ง

2.4 ผู้นิพนธ์บทความต้องยินยอมโอนลิขสิทธิ์ให้แก่วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด ก่อนการตีพิมพ์ และไม่นำผลงานไปเผยแพร่หรือตีพิมพ์กับแหล่งอื่นๆ หลังจากที่ได้รับการตีพิมพ์กับวารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด แล้ว

2.5 ชื่อผู้นิพนธ์ที่ปรากฏในบทความต้องเป็นผู้ที่มีส่วนในบทความนั้นๆ จริง

3. บทบาทหน้าที่ของผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความ

3.1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์บทความ การพิจารณาคุณภาพของบทความต้องคำนึงถึงคุณภาพของบทความเป็นหลัก และพิจารณาบทหลักการ และเหตุผลทางวิชาการโดยปราศจากอคติหรือความขัดแย้งส่วนตัว

3.2 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความต้องตระหนักว่าตนเองเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของบทความที่รับประเมินอย่างแท้จริง

3.3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความต้องไม่แสวงหาประโยชน์จากบทความที่ตนเองได้ทำการ ประเมิน

3.4 หากผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความได้ตรวจสอบแล้วพบว่าบทความที่รับประเมิน เป็นบทความที่คัดลอกผลงานชิ้นอื่นๆ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบทันที พร้อมแสดงหลักฐานประกอบที่ชัดเจน

3.5 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินบทความต้องรักษาระยะเวลาประเมินตามกรอบเวลาประเมินที่ วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด กำหนด รวมถึงไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความ ให้ผู้อื่นได้รับ